

DARBININKAS

LIII NR. 10 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIS - FEBRUARY 6, 1968 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Kada kariauti, kada derėtis - pasirenka komunistai

Ar gilins Vietname vidaus "revoliucija"? Ar pradės masinę ofenzivą šiaurėje? Ar permes gaisro kibirkštis į P. Koreją?

"Revoliucija Vietname" — taip Vietkongas pavadino teroristinius veiksmus P. Vietname, pradėtus nuo sausio 30 ir dar nebaigtus. Saigone, Hue ir eilėje kitų miestų vietkongai tebelaiiko tam tikrus atramos punktus ir kovoja. Kai kuriems nuveikti gal reikėsį savaičių.

"Revoliucijos" kaina didelė: vietkongas nuo sausio 30 iki vasario 4 netekęs 16,976, sąjungininkai 1,477, amerikiečių tarp jų 471. Žinoma, tai tik apytikriai skaičiai. Karinio tikslo — paimti į savo rankas miestų valdžią — perversmininkai nepasiekė. Bet jie pasiekė politinį tikslą — parodė savo jėgą, organizuotumą; kuriais pavertė P. Vietnamo vyriausybės ir amerikiečių tvirtinimus, kad vietkongas jau susilpęs.

Kuboje nuteisė maskvinius

Kuboje vasario 3 revoliucinis tribunolas paskelbė 15 metų "prosovietinės grupės" vadui Anibal Escalante, kuris drįso kritikuoti Castro ir duoti "klaidingas žinias" Čekoslovakijai ir Sovietam. Kitam 8

skirta po 12 metų, 26 po 2-10 metų. Nuteistieji yra senosios komunistų partijos nariai, veikę Kuboje dar prieš Castro paimant valdžią. Sovietai dėl šio valymo tyli.

Maskva kursto prieš Jugoslaviją

Bulgarijoje emė rodytis viešai pretenzijos į Makedoniją ir dalį Serbijos; tos teritorijos dabar priklauso Jugoslavijai. Bulgarija dabar yra ištikimiau-

sias Maskvai satelitas. Manoma, kad Maskva pakurstė bulgarus prieš Jugoslaviją, kuri atsisako dalyvauti Maskvos šaukiamoje komunistų partijų konferencijoje.

Min. Lozoraičio ir Vatikano laiškas

Lietuvos diplomatijos šefas Kalėdų švenčių ir naujųjų metų proga buvo parašęs kardinolui valstybės sekretoriui laišką, kuriame prašė pateikti popiežiui Pauliui VI nuoširdžiausius linkėjimus, sveikindamas Šventąjį Tėvą taip pat dėl rašto, skelbiančio Taikos Dieną ir sudarančio tikrąjį tarptautinės organizacijos kodeksą.

Kardinolas atsakė S. Lozoraičiui, kad Popiežius laiko jo laišką nauju iškalbingu atsidavimo ženklu, itin maloniu Jo Šventenybės tėviškai širdžiai, ir teikiama išreikšti iš savo pusės širdingiausias linkėjimus, sutvirtintus ypatingu Apaštališkuoju palaiminimu.

P. C. Wytenus informavo

Long Island Star — Journal sausio 30 paskelbė P. C. Wytenus informaciją apie "naujai sudarytą baltiečių koordinacinę komitetą", kuriame jis esąs generalinis sekretorius. Esą komitetas derins baltiečių veiklą ryšium su 50 metų Baltijos valstybių nepriklausomybės atstatymo sukaktimi. Komitatas skelbia reikalavimus, kad Sovietai atitrauktų savo kariuomenę iš Baltijos kraštų ir kad ten būtų įvykdyti rinkimai J. Tautų priežiūroje.

Paskelbė taip pat, kad komiteto nariai yra estų skyriaus pirmininkas Henn Totsas ir jo pavaduotoja panelė Kristi Kutt, latvių skyriaus pirmininkas yra ponis Helga Ozolins, jos pav. Alvid Pauka. Lietuvų skyriaus pirmininkas Albinas Trečiokas.

E. Bartkus — naujas Alto pirmininkas

Alto centro valdyba, kurią sudaro 11 narių vasario 3 pirmininku išsirinko inž. Eugenijų Bartkų, pirmuoju vicepir-

— P. Vietname savaitės karas su teroristais padidino karo bėglių skaičių 200,000. Vietname Saigone tokių bėglių naujai atsirado 50,000.

— Amerikos atstovybėje Saigone dirbė du vietnamiečiai šoferiai. Jie pasirodė esą išdavikai ir padėję teroristams išbrauti į atstovybės teritoriją. Kautynių metu abu buvo nužauti.

— P. Koreja baiminasi, kad Amerika dėl Pueblo laivo padarys kaip 1964 dėl dviejų helikopterų. Jie perskrido 38 paralelę ir buvo suimti. Amerika buvo priversta pasirašyti, kad helikopteriai šnipinėjo. Derybos Panmunjom truko metus.

McNamara, ligšiolinis apsaugos sekretorius, televizijoje pasisakė, kad jis ir visi prezidento Kennedy patarėjai rėmė 1961 Kubos invaziją, kuri baigėsi katastrofa, nors prezidentas atsakomybę prisiėmė vienas.

— Ispanijoje švietimo ministras įsakė pašalinti iš universiteto 137 studentus, kurie sėdinėjimais, kaip Amerikoje trukdė tvarką. Pašalintieji 1-3 metus negalės būti priimti ir į kitus universitetus.

siūsta 15,000. Vasario 4 buvo pranešta apie komunistų puolimus prieš marinus, įsitvirtinusių 861 A kalvoje, kuri dengia Khesanh iš šiaurės. Bet gavę atkirtį, komunistai čia pasitraukė. Stebima, ką darys toliau.

DĖL PUEBLO — TIK GANDAI

Pueblo laivas pagrobtas nuo sausio 23. Jam išvaduoti Amerika puolėsi į tarpininkus — Maskvą ir Saugumo Tarybą. Maskva atsisakė, Saugumo Taryba nukreipė į privatinus pasitarimus. Iš privatinų pasitarimų nuėjo Amerika į tiesiogines derybas su š. Koreja.

Pagal vasario 4 valstybės sekretoriaus Rusk pranešimą nuo

vasario 1 buvo trys pasitarimai su š. Koreja. Koreja nesutiko net pasakyti žuvusio įgulos nario pavardės. Apie pasitarimų eigą nieko neskelbiama. P. Korejos žinias, kad š. Koreja reikalauja iš Amerikos prisipažinti, jog laivas buvo š. Korejos vandenys, jog susitarta dėl įgulos gražinimo, valstybės sekr. Rusk paneigė.

Tačiau kreipiamas dėmesys į valstybės sekretoriaus Rusk pasisakymus, kuriais jis neatmetė galimybės, kad Pueblo galėjo būti teritoriniuose vandenys. Bet tai paaiškės tik tada, kai bus gražinti įgulos vyrai.

Kongrese rodoma nerimo dėl valstybės sekretoriaus tokio pareiškimo, kuris kompromituojas ambasadorių Goldberga, griežtai tvirtinusi, jog laivas buvo tarptautiniuose vandenys.

Kitas nerimas — tai P. Korejos vyriausybės. Vasario 6 pareiškė griežtą protestą Amerikai dėl separatinių derybų su š. Koreja be P. Korejos vyriausybės informavimo ir dalyvavimo.

mininku P. Grigaitį, kiti vicepirmininkai — T. Blinstrubas, P. Dargis, J. Evans, A. Wells ir V. Yasus; pirmasis sekretorius V. Šimaitis, antrasis sekr. J. Jasaitis, išdininkas M. Vaidyla, finansų sekr. J. Talalas.

— P. Vietname amerikiečių karinė vadovybė vasario 5 paskelbė naujus skaičius: priešė žuvę 21,330, sąjungininkų 1,169, tarp jų 546 amerikiečiai.

— Hue mieste kautynės eina dėl kiekvieno namo. Per dieną mariniai tepasistūmėjo pirmyn per mylią.

— P. Vietnamo viceprezidentas Ky vasario 5 paskelbė, kad civiliniai gyventojai, kurie yra patikimi, bus apginkluoti ir apmokyti, kaip reikia ginklą vartoti.

— New Yorko valstija yra viena iš labiausiai atsilikusių psichinių ligonių gydymo atpsichinių ligonių gydymo atmi. Esą psichinio sutrikimo paliesti. Trūksta 8,000 psichiatrų, slaugių ir kito personalo.

— Albany vasario 5 nutarė valstybines šventes perkelti į savaitgalius, kad susidarytų 3 dienų savaitgalis. Tokios šventės yra Lincoln ir Washingtono gimimo dienos, Vainikų, Nepriklausomybės, Veteranų. Jei tos šventės nesutampa su penktadieniu, tai jos bus perkeltos į pirmadienius.

Tačiau tuo pat metu didėja aliarmas dėl P. Korejos — ten esanti galima š. Korejos komunistų invazija. P. Korejos vyriausybė oficialiai paprašė Ameriką daugiau kariuomenės apsaugai nuo galimos invazijos. Prisiminta, kad š. Vietnamo min. pirmininkas Kim II Sung prieš trejis metus žadėjo — iki 1970 metų paimti į komunistų rankas P. Koreją. N. Y. Times dabar atvirai pripažįsta, kad 1953 metų paliaubos (Eisenhowerio vyriausybės padarytos) nesustabdė karo veiksmų. Infiltracija iš š. Korejos sustiprėjo ypač paskutiniiais metais. Infiltruotų agentų suminta apie 500. Iš jų patirta, kad š. Korejoje treniruojama kariuomenė po 500 kiekvienai P. Korejos provincijai (o jų yra 9) užimti. Treniruojami taip pat teroristai grupėmis po 10 žmonių. Jų tikslas — padaryti P. Korejoje gyvenimą nesaugų, kaip tai daroma P. Vietname.

Siuo būdu karas būtų išplėstas.

Prieš 10 metų: kun. Lioginas Jankus su viceprezidentu Nixonu

Įtampa tarp Vokietijos ir Prancūzijos

— Prancūzijos — Vokietijos santykius apkartino Vokietijos užsienių reikalų min. W. Brandto kalba soc. demokratų

Indijos Gandhi likimas

Indijoje buvo švenčiama 20 metų sukaktis nuo Gandhi, Indijos valstybės kūrėjo nužudymo. Vienas iš buvusių Gandhi mokinių Narayan paskelbė, kad Gandhi rengėsi organizuoti Indiją nuo apačios — nuo masių švietimo. Kongreso partija, kuri save laiko Gandhi sekėjais, pasilaikė Gandhi idėjų ne daugiau kaip 20 proc. Esą "mes didžiuosius žmones paverčiame dievukais, užkeliamo juos ant pedestalų ir atskame į juos nugaras".

Vokietijos Gutenbergo likimas

Mainze, Vokietijoje, vasario 3 pradėti metai, skirti Gutenbergui atminti. Prieš 500 metų jis pradėjo vartoti spaudai atskiras raides. Tai buvo pagrindas dabatinei spausuvei. Jis mirė 1468 vasario 3 skurde.

Kunigas Lionginas Jankus mirė

Kun. Lioginas Jankus, Balso reikalų vedėjas, vasario 4 popiet rastas savo bute Balso mišės nuo širdies smūgio.

Pašarvotas M. Salinskienės šermentinėje. Atsisveikinimas antradienį, 8 val. v. Trečiadienį 7:30 v.v. atlydimas į Angelų Karalienės bažnyčią, kur bus laikomos mišios. Laidojamas iš ten ketvirtadienį 10 v.

Kun. L. Jankaus mirtį aplinkybės sudramatino. Tik iš vakaro buvo Balso vakarienis; atšvestas buvo kun. Jankaus dešimtmetis Balso veikloje; įteiktos jam dovanos; linkėta ilgiausių metų. Ir tie ilgiausi metai netruko nė 24 valandų... Šiom aplinkybėmis kun. L. Jankaus mirtis panaši į vyskupo Prano Brazio, kuris staiga krito taip pat pradėto darbo pačiame sukury...

Kun. L. Jankus savo mirties išvakarėse.

Nuotr. V. Maželio

Balso darbą kun. L. Jankus pradėjo 1958, atkvietas iš Los Angeles. Per vienerius metus suspėjo užsirekomenduoti veikloje tiek, kad L. Fronto bičiulių iniciatyva surengtame tarpgrupiniame Vasario 16 minėjime Baltijos Laisvės namuose kun. L. Jankus buvo paskelbtas 1959 metų žmogum, daugiausia pasitarnavusiu Lietuvai.

Judrus, praktiškas, socialus, taiklaus žodžio — kun. L. Jankus rado priėjimą ne tik prie lietuvių. Parodė veržlumo ir sugebėjimo priėti ir prie amerikiečių, ypač prie tų, kurie galėtų būti Lietuvai ir lietuvių šalpai naudingi. Antai jau 1958 pradžioje jis aprašė vieną savo pirmųjų vizitų į Washingtoną, į specialią JAV prezidento konferenciją atsilikusiems kraštams remti.

"Pirmą kartą lankiausi sostinėje. Konferencija sutraukė daug Amerikos garsenybių... Šalia prezidento Eisenhowerio, viceprezidento Nixono, valst. sekr. Dulles, čia aktyviai dalyvavo Trumanas, Achesonas, vysk. Sheen ir net Chicago arkivyskupas Strich, kuris palaimino vakarienis stalą.

"Iš 1300 dalyvių, atrodo, tebuvo vienas lietuvis. Teko pačiam kaip išmanant sukstis ir gaudyti naujus pažįstamus. Tik vienas senatorius tepisiminė mane matęs "kažkur" — o tai buvo Los Angelėse... Kai mums išdavė konferencijos ženklelį, tada visos durys buvo atdaros. Galėjau eiti, kur norėjau, ir sėstis, kur patiko. Aišku, aš pasinaudojau ir taikščiaus būti arti mum, lietuviams, reikalingų žmonių. Su pačiu viceprezidentu net ir nusifotografavau, išgirdau iš jo malonių žodžių ir pavertai Lietuvai, ir kovojantiem lietuviams. Prašė juos pasveikinti... Vakarienis metu sėdėjau drauge su Dr. Hutchins, Fund of the Republic pirmininku, kuris išleidžia Fordo milijonus kovai su bolsėvizmu. Gal kada vėliau pavyks susitikti jį vėl, tada prašysiu, kad duotų ką nors ir Balfui, nes mums labai trūksta pinigų patenkinti visus Sibiro lietuvių prašymus". (L. Dienos, 1958 kovo mėn.)

Sumezgė artimus ryšius ir su žymiaisiais vietos amerikiečiais. (Net ir šių metų Vasario 16 minėjimui New Yorke per kun. L. Jankų buvo gautas vyskupas E. Swanstrom ir kongresmanas J. J. Rooney!)

Niekas nepadarė tokio garso Lietuvos kančiam kaip kun. L. Jankus, išleisdamas Sibiro mergaičių maldas, kurios Vakarus pasiekė 1959. Nė viena kita knyga nebuvo išversta į tiekos kalbų ir pasklido po visus kontinentus kaip šios paprastos maldos. Velionis, paskutinį kartą lankydamsis šio laikraščio redakcijoje, paliko dar žinią, kad naujaisias vertimas esąs į pietų korejiečių kalbą...

Kun. L. Jankaus šią reikšmę įvertino ir Sovietai. Įvertino taip, kaip įprasta demoniškos neapykantos ir naikinimo skelbėjams. Jie 1964 pradžioje Lietuvoje surengė "teismą" kun. L. Jankui ir dar šešiem — kaltino, kad esą kun. L. Jankus "savo ranka šaudė" žmones 1941 metais... Ko toki sovietiniai teismai verti ir ko jais siekiama, neseniai aprašė jaunasis Litvinovas, kai buvo teisiama keturi jauni intelektualai Maskvoje. Bet sovietinis teismas kun. L. Jankui buvo ženklas, kaip sovietinės akys jį nukreiptos ir kaip jos dega kerštu ir už šalpa ir už aną maldos propagandą...

Sovietinė propaganda čia, tarp Amerikos lietuvių, sustiprino įsitikinimą, kiek kun. Jankus reikalingas žmogus. Pasitikėjimą juo parodė, išrinkdami jį JAV bendruomenės taryba...

Kun. L. Jankaus biografija nesudėtinga. Išgyveno dar tik 56 metų... Gimė 1912 sausio 27 Pagumerčių kaime, Kėdainių ap.; 1933 baigė Kaune Pavasario aukštesn. komercijos mokyklą; 1939 Telšių kunigų seminariją; paskirtas vikaru į Svėšką, paskui į Skuodą; nuo 1943 Kretingos gimnazijos kapelionas. Vokietijoje 1944 Lichtelfelso lietuvių kapelionas ir Mainfranken srities dekanas, 1945-9 Hanau stovyklos gimnazijos kapelionas, skautų dvasios vadovas, ateitininkų dvasios vadovas. Nuo 1950 JAV — Los Angeles vikaras. Kai kan. J. Končiui, Balso pirmininkui, buvo reikalingas naujas reikalų vadėjas, tie, kurie prisiminė kun. L. Jankaus veiklą Vokietijoje, pasiūlė jį Balso pirmininkui. Kan. Končius sutiko ir — neapsirikto nei jis nei Balso šelpiamieji.

Iš jų visų, iš laisvų ir pavergtų lietuvių, jis yra nusipelnęs dabar paprasto iš širdies einančio Amžiną Atilsį...

Kun. L. Jankaus testamente vietoj gėlių jam prašoma aukos Balfui

Žmonės, kuriuos išaugino nepriklausomoji Lietuva

Stasys Yla — naujas kunigas (3)

Antrame rašiny buvo rodyta, kad kun. Stasys Yla yra rašto žmogus. Užsiminta, kad ne visiem rašto žmoniems šių laikų klimatas yra palankus. Ši teigima tenka praplėsti nauju žvilgsniu: kiek visuomeninis klimatas buvo ar yra palankus kun. Stasio Ylos veiklai?

Nepalanki yra šiais laikais aplinka rašto žmogui, nes mažėjo "paskaitančių" skaičius. Šios dienos žmogus, ypač jaunas, yra erškėčiuota akmeninga dirva knygoms grūdai. Jis labiau prieinamas gyvajam pašnekesiui, "dialogui". Klausimas ir kyla: ar šių dienų jauną žmogų labiau veikia kun. St. Ylos raštai ar jo gyvas tiesioginis sąlytis? — Korespondentui rodės, kad atsakymas bus antrojo naudai. O tokiu atveju ir kun. Yla savo veikla labiau įsiprasmina dabartyje nei ateities kartose.

★

Iš kursų dalyvių pasisakymų susidaro įspūdis, kad kun. St. Yla ateina prie jauno žmogaus ne su "pataikavimu" dvasia — pataikavimo susidariusios aplinkos tradicijom, pataikavimo žmogiškom silpnėm, kurioms toks palankus amerikinis "take it easy". Jis ateina su "reikalavimu" dvasia — reikalavimų pasitempti aukščiau už aplinką. Jis užkrečia jaunimą "iššūkiu" populiarizuojau amerikiečių chal-

lenge!) — iššūkiu pasipriešinti aplinkos intelektualiniam lėkštumui, moraliniam atbukiui, išviršinių formų padrikimui, kuris rodo asmens vidinį padrikimą, išžižimą. Griežtesniais reikalavimais jis pažadina paties jaunimo pastangas

nebūti konformistais, nevirsti mados uodega.

"Jei turėtume daugiau tokių kunigų, — kalbėjo vienas iš jaunimo kursų organizatorių — jaunimo tautinis ir intelektualinis lygis kiltų". Tais žodžiais išreikštas ir tiesioginis rezoliuci-

didelė moralinė atrama kun. St. Ylos pastangom, nors jo tiesioginė kurija, Kauno, ir nerodė tokios įsakmies paramos, o kai kurių net kunigų buvo atgavintas Draugijos žurnalas akcijai prieš "išduodančius" katalikybės idealus (Tuo metu kun. St. Yla ir parašė savo "Siauroji ir pilnutinė katalikybė").

Karo metai išbloškė kun. St. Ylą į Berlyną. Kai grįžo, neilgai teko profesoriauti teologijos fakultete — 1943 kovo 16 buvo gestapo suimtas ir su kitais 45 "intelektualais" išgabentas į Stutthofą kacetą. Silpnos sveikatos, beveik ligonis, kacetą atlaikė, sakos, tik nelaimės draugų kacetininko dr. A. Starkaus dėka. Su karo riedėjimu į galą išėjo į laisvę, išsinešdamas tai, ko neturi dabartinio bažnytinio sąjūdžio daugelis veikėjų. Nauji veikėjai — šaukliai kalba už reformas bažnyčioje — tokias reformas, kurios lengvintų religinės pareigos našta. Jiem nesuprantamas atneštos naštos, atlikto pareigos džiaugsmas; juo labiau nesuprantama pakeltos kančios skaitinamoji, grūdinamoji klimato sunku virsti dykumos atsiskyrieliu, kuris pamėgintų giliau save suprasti. O be to supratimo šauksmas už naujas formas virsta pustuštės statinės garsais.

Čia ir yra kun. St. Ylos paslaptis — kad jis formos reformas sieja su dvasios reformomis; o dvasios reformai būtinas yra aukos nusiteikimas. Kun. Ylos esmėje atsiliepiama anas kentėjime subrendęs dvasios pasinešimas šio kariai ar tokiu aukai, ir tuo jis veikia jaunus žmones.

Čia ir yra kun. St. Ylos paslaptis — kad jis formos reformas sieja su dvasios reformomis; o dvasios reformai būtinas yra aukos nusiteikimas. Kun. Ylos esmėje atsiliepiama anas kentėjime subrendęs dvasios pasinešimas šio kariai ar tokiu aukai, ir tuo jis veikia jaunus žmones.

Tai jau ne kun. Ylos, tai visuomenės tragedija.

LIETUVOJE

MIRĖ M. RAČKAUSKAS

Sausio 7, rytojaus dieną po savo 83-čiojo gimtadienio, Kaune staiga mirė klasikinių (lotynų ir senų graikų) kalbų profesorius Merkėlis (Melchioras) Račkauskas.

M. Račkauskas, porą metų dėstęs Panevėžy ir Mažeikiuose, nuo 1923 metų dėstė senias kalbas universitete, vėliau, iki pat bolševikinės okupacijos buvo aukštesniųjų mokyklų inspektorius švietimo ministerijoje ir III Kauno gimnazijos direktorius, taip pat privatdo-

centas Vytauto D. Universiteto teologijos filosofijos fakultete iki to fakulteto uždarymo bolševikinės okupacijos pirmajais metais (1940). Yra atlikęs eilę svarbių vertimų iš graikų ir lotynų kalbų, parašęs daug tų kalbų vadovėlių.

Pedagoginė bei mokslinė M. Račkausko karjera greičiausiai būtų buvusi baigta jau 1940 m. jei ne viena aplinkybė — naujame režime svarbias pozicijas užėmė žentai — P. Cvirka ir A. Venclova. Nors ir tolimas naujo režimo ideologijai, buvo priimtas į universitetą ir nuo 1944 metų iki mirties išbuvo klasikinės filologijos katedros vedėju arba vėliau profesorium. Net ir nekrologe atitinkamos institucijos pabrėžė tik jo pedagoginius nuopelnus. Iš politinių terado tik vieną pamintina: vokiečių okupacijos metu buvęs pašalintas iš universiteto.

Vyresnysis M. Račkausko brolis Karolis Račkauskas — Vairas, lapkričio mėnesį atšventęs 85-tąjį gimtadienį, tebegyvena Kaune. (Elta)

PATAREJAS V. BALICKAS CHARGE D'AFFAIRES

Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministerija sausio 22 painformavo pasiuntinybės patarėją Vinčą Balicką, kad jo 1967 gruodžio 31 įteiktoji nota, — kurioje buvo pranešta, kad mirė įgal. min. Balutis, ir kad pas. pat. V. Balickas perima Lietuvos pasiuntinybės Londone vadovavimą chargé d'affaires titulu, — priimta dėmesin, ir kad ministerijos vasario mėnesį išleidžiamame Londone akredituotų diplomatų sąrašė V. Balickas įrašomas naujuoju titulu, su adresu Lietuvos pasiuntinybėje, 17 Essex Villas, London, W 8. (Elta)

Kun. St. Yla Dainavos stovykloje

Pokalbyje su Ateitininkų Federacijos vadais, iš k. į d. dr. J. Girnius, kun. St. Yla, kun. V. Dabušis.

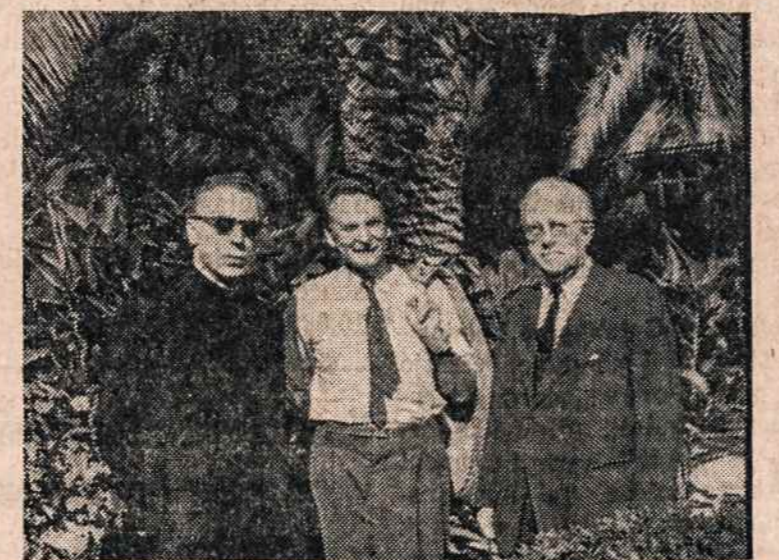
Iš k. į d. kan. V. Vaitkus, kun. W. Ciseck, Sibiro kankinys, vysk. Pr. Brazys, kun. St. Yla.

Berlyno Lietuvių Sąjungos valdyba 1940 m. Iš k. į d. kun. St. Yla, K. Musiekis, R. Skipitis, A. Valiukėnas, dr. P. Ansevičius.

Trys buvę Stuthofa kacetu kaliniai iš k. į d. P. Narutis, kun. St. Yla, J. Pajaujūis V. Vokietijoje 1949 m.

Romoje Kat. Mokslo Akademijos suvažiavimo proga 1957 kun. St. Yla, prof. J. Eretas, E. Turauskas.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLININ, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH P. SINKOWSKY, laidotuvių direktorius — liūdesio valandoje suteiks jums patarimus ir gilia užuojautą. Laidotuvių įstaigos-kopyčios pasirenkamos bet kurioje miesto dalyje. 4221 Park Ave. (pr. Tremont Ave), Bronx, N.Y. 10457; tel. 863-2475.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopyčios galimos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

RIDGEWOOD CHAPELS 663 Grandview Ave. (prie Gates ir Forest Aves.) Alan J. Reitter - Jacob Reitter, Licensed Mgrs. Kada reikalas ištinka — daug lengvatai, jūsų pagaudai ir patogumai, jų tarpe: 7 modernios vėsinamos kopyčios, puikiai įrengta kaip namuose esanti patalpa — atvangai, kompetentingas, veiklus ir simpatingas štabas, užtektinai vietos automobiliams pastatyti. Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. EM 6-3200.

DELINIKS FUNERAL HOME, Thomas Deliniks, laidotuvių direktorius — jautriai užjaučia nelaimės valandoje ir paruošia garbingas laido tuves. 17 Congress Ave. Waterbury, Conn. 06708; tel. 753-6181.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimuose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYOS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošimus pastatyti pagal perkėto pageidavimus ant mūsų arba perkėto žemės. Statybų atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

JOHNSON FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošimus pastatyti pagal perkėto pageidavimus ant mūsų arba perkėto žemės. Statybų atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Niūso pirmo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miestų, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

STUYVESANT JEWELERS — Leo Urbach, Europoje išsismokslinęs laikrodininkas. Virš 30 metų praktikos. Taisomus laikrodžius elektroniskai patikrina ir reguliuoja. Metų garantija. Graviruoja vietoje. 231 1st Avenue (tarp 13-14 St.) NYC; tel. 475-2650.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal perkėto pageidavimus ant mūsų arba perkėto žemės. Statybų atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė restūvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos palūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 6755 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60636 (312) 476-2242.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apsidraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniai iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŪNO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

REPUBLIC GERIMŲ KRAUTUVĖ 322 Union Ave. Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-2089. Juozas Bruzinskas, vedėjas. Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įstikinsite!

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION (Agentūra) W. Kazmarsky, manager. 108 West 14th Street (arti 6th Ave.) New York, N.Y. 10011; tel. CH 3-3005. Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir į USSR. Priimame užsakymus šaldytuvams, TV, skalbiamoms ir siuvamoms mašinoms, "Dollar Certificates", butams ir t.t. Visos išlaidos apmokamos čia. Gavėjas neturi nieko mokėti. Užsakymai paštu išpildomi tą pačią dieną, kurią mes gauname. Jūsų patogumui turime didelį prekių pasirinkimą žemomis kainomis. Agentūra atidaryta kasdien nuo 9:30 ryto iki 7 val. vakaro; sekmadieniais nuo 10 ryto iki 4 val. p.p. Kitu laiku — susitarus.

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Richmond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiunčiamos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laido tuvėms ir kitom progom buketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

RIMOS IR JUOZO BRUZINSKŲ SIUNTIŪNIŲ ĮSTAIGA siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą. Krautuvėje didelis pasirinkimas geros rūšies prekių žemomis kainomis. Priimami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siuntiniai gauti paštu. Užsakomi rusiški automobiliai ir kitos prekės, daniški maisto siuntiniai, itališki akordeonai ir nylon'o lietpalčiai. Partūpinami "dolerio krautuvė" kuponai. 370 Union Ave. Brooklyn N.Y. 11211; Tel. EV 4-4952.

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

A. ANDRIUSKEVICIUS — LAIKRODININKAS - JUVELYRAS. Auksas, sidabras, deimantai, laikrodžiai. 9408 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 7-2573.

DOVANŲ SIUNTIŪNIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas nežuvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tų siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniamis daiktų — geriausių siuntinių ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminiams. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų — UNION TOURS 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai
saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavirde pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kaiba redakcija neatsako.

Vliko pareiškimas

Lietuviai!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas vasario 16 d. proga, minint Lietuvos valstybės atkūrimo 50-ties metų sukaktį, sveikina pavergtuosius lietuvius, trokšdamas jiems kantrybės, ištvermės ir ryžto nuožmaus okupanto priespaudoje, ir laisvuosius lietuvius, primindamas jų pareigą savo tautai ir kviesdamas remti Lietuvos laisvinimo pastangas.

Lietuvos valstybės nepriklausomybės šventė išreiškia patį svarbiausią lietuvių tautos naujosios istorijos įvykį, — Vasario 16 d. Aktą, kuriuo lietuvių tauta Lietuvos Tarybos lūpomis pakartotinai paskelbė visam pasauliui savo politinę valią, pagrįstą tautų apsisprendimo teise — atstatanti nepriklausomą demokratinius pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir ją atskiriantį nuo visų valstybinių ryšių, buvusių su kitomis tautomis. Vasario 16 d. Aktas, prieš 50 metų atkūręs senąją Mindaugo, Gedimino, Algirdo, Kęstučio, Vytauto Didžiojo Lietuvą, vėl įrikiavo ją į laisvųjų tautų ir suvereninių valstybių bendruomenę ir sudarė sąlygas lietuvių tautos politinei brandai, tarptautinei veiklai, ūkinei pažangai ir kultūrinei kūrybai.

Laisva lietuvių tauta, švęsdama savo šventę, ženklinančią Lietuvos valstybės atkūrimą, džiaugdavosi ir didžiudavosi savo praeities žygiais ir ypač laimėjimais, pasiektais laisvos tautos savo nepriklausomyje valstybėje. Dabar, kai lietuvių tauta yra sovietinėje priespaudoje ir kai jos suvereninių teisių vykdymas okupanto sutrukdytas, Vasario 16 d. Aktas, prieš 50 metų atkūręs nepriklausomą Lietuvos valstybę, įgyja kiek kitonišką pobūdį. Dabar džiaugsmą pakeičia laisvės ryžtas, o pasididžiavimą — laisvės kova.

Pavergtoje Lietuvoje okupantas stengiasi visais jam įmanomais būdais suniekinti Lietuvos valstybės nepriklausomybės mintį lietuvių, ypač jaunosios kartos, širdyse ir iškeisti ją į neva palaimų priklausomumą Sovietų Rusijos imperijai. Laisvųjų lietuvių tarpe tas pats okupantas sėja nesantį sėklą, piršdamas sau (ne lietuvių tautai) naudingus vadina bendradarbiavimo būdus, siekiančius panaikinti Lietuvos valstybės tarptautinį pripažinimą ir sumenkinti lietuvių tautos išsilaisvinimo lūkesčius.

Sie nepriklausomos Lietuvos valstybės sukaktuviniai metai yra paskelbti Lietuvos laisvės Kovos Metais, vieninai siekiant išlaisvinti Lietuvą iš sovietinės okupacijos ir atrenkant sėkmingesnei laisvės kovai paveikiausius būdus. Mes, naudodamiesi laisve ir turėdami pareigą byloti ir veikti už pavergtą savo tautą, privalome Laisvės Kovos Metais pasirūpinti, —

1) kad pavergtuosiuose lietuviuose Lietuvos nepriklausomybės samprotis savo vaiku mu įstengtų praskrosti okupanto brukamąją priklausomumą tamsą, o laisvės kovos ryžtas visada išliktų stingrus, ištvermė priespaudoje kieta ir tikėjimas Lietuvos nepriklausomybe tvirtas;

2) kad laisvieji lietuviai, bendraudami su pavergtaisiais lietuviais, savo santykiavimą apspręstų tautine drausme, juomi stiprintų nepriklausomybės samprotį, bet vengtų tokių veiksmų, kurie pažeistų nepriklausomos Lietuvos tęstinumą; ir

3) kad ilgaamžis Lietuvos valstybingumas būtų išryškintas, iškeltas į reikiamą aukštumą ir išgarsintas laisvajame pasaulyje. Šie mūsų veiklos būdai turi sudaryti tvirtus jos pagrindus, kuriais dabar ir ateityje galėtume remtis Lietuvos laisvinimo kelyje. Mūsų laisvės

Mieli ateitininkai ir
brangūs tautiečiai!

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktis kiekvienam iš mūsų stato klausimą, ką turėtume daryti, kad mūsų Tėvynė vėl būtų laisva? Ji buvo laisva, suvereninė šimtmečiais. Virš šimtmečio ji buvo pavergta, bet vedė atkaklią kovą ligi vėl atgavo savo laisvę 1918 metais. Netekusi nepriklausomybės antrą kartą, ji ligi dabar tebeveda kovą. Vienu ir antru kovos laikotarpiu pralietas kraujo, sudėta tiek herojiškų aukų, kad visa tai neleidžia niekam iš mūsų sudėti rankas ir laukti laisvės. Laisvės nėra vertas, kas jos negina, kas už ją nekovoja.

Ateitininkai nuo savo pradžios kovojo visose srityse, siekdami tautinės, valstybinės, kultūrinės, socialinės laisvės. Jie savo aukų dalį atidavė nepriklausomybės kovose, 1941 metu sukilime ir 1944-1952 metų partizanų kovose, netekdami dinamiškiausiu brandžiausiu savo narių. Ateitininkų įsipareigojimai atstatant nepriklausomybę ir ją išlaikant, lygiai ku-

kovos ginklai — ilgaamžis valstybingumas ir teisė — yra patvaresni už okupanto smurtą ir klaidą. Jais pasikliaudami ir naudodamiesi, nugalėsime okupanto priespaudą ir laimėsime lietuvių tautai laisvę ir Lietuvos valstybės nepriklausomybę.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimt metų sukakties proga lietuvių tautos vardu pareiškia visai žmonijai, lietuvių tautos draugams ir priešams, kad lietuvių tauta niekad nesutiks su Lietuvos pavergimu, kad Vasario 16 d. Aktas, atstatęs nepriklausomą Lietuvos valstybę, yra šventas, galutinis ir neatšaukiamas apsisprendimas laisvam ir savarankiškam valstybiniam gyvenimui ir kad Lietuvos valstybinė nepriklausomybė yra pagrindinė lietuvių tautos gyvasties ir kūrybingumo sąlyga.

Ir šviečia ir tiesa mūsų žingsnius telydi!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas
1968, Lietuvos Laisvės Kovos
Metų Vasario 16 dieną, N.Y.

Ateitininkų Federacijos atsišaukimas nepriklausomybės
atkūrimo 50 metų sukakties proga

riant pažangią naująją Lietuvą, natūraliai išplaukė iš patriotinės sąmonės ir krikščioniškosios sąžinės. Ištikimybė tautai ir atsakomybė už jos likimą šiuo metu ateitininkam stato naujus uždavinius ir reikalauja naujo ryžto bei sutelktinio darbo.

Mūsų tautos pavergėjas nebėra mums naujas ta prasme, kad jis seka buvusio caristinio pavergėjo pėdomis. Kai kur jis ištiesi naudoja jau mums iš

ankščiau žinomus tautos naikinimo metodus, kai kur vartojamus naujus, tik žymiai klastingesniu būdu. Fizinę tautos ekstremaciją, įvykdytą pirmame okupacijos dešimtmetyje, dabar seka moralinis, tautinis, kultūrinis ir religinis prievartavimas. Šiam prievartavimui atspirti tauta nėra nepasiruošusi. Ji dar turi didelių dvasinių ir moralinių atsargų spirtis. Tačiau ji negali būti palikta viena ir ypač jos negali apleisti jos bro-

liai ir sesės laisvajame pasaulyje.

Mes nesame pirmieji tremtiniai, kurie tiesiam rankas kenčiančiai ir pavergtai tautai. Mes tęsiame kovą, kurią pradėjo gerą šimtmetį ankščiau mūsų broliai, tik ji darosi šiuo metu žymiai platesnė. Mes, ateitininkai, nesiribojam praktiniais kovos momentais, nes mums nemažiau rūpi principiniai ir valstybiniai dalykai. Mes negalime nurimti jau vien dėl to, kad sovietinė sistema paneigia laisvės ir suverenumo teises principus, kad ji vartoja brutalius vergijos ir kolonializmo metodus, primeta svetimą teisingę bei okupacinę tvarką.

Šiluvos Apsireiškimo detalė iš Maizeville, Pa., neseniai pastatytos bažnyčios. Dail. V. K. Jonyno skulptūros. Nuotr. V. Mažello

REMKIME VIENI KITŲ PASTANGAS

Iki jubiliejinį Vasario 16-tos minėjimų teliko vos pora savaitė. Paruošiamieji darbai baigiami. Organizatoriai dirbo daug ir padarė viską, kad minėjimai šiais metais būtų iškilmingesni ir prasmingesni. Nieko daugiau iš organizatorių ir nebebūtų galima reikalauti. Likusioji minėjimų pasisekimo ar nepasisekimo priežasties dalis nebeprklauso nuo rengėjų. Ji yra palikta visuomenei. O iš tos visuomenės yra prašoma labai nedaug, jeigu tai lygintume su rengėjų atiduota dukle. Visuomenė tėra prašoma tik gausiai į minėjimus atsilankyti.

Čia kalbame ne apie tuos minėjimus, kurie bus ruošiami amerikiečiams, naudojantis jų spauda, radiju ir kitomis priemonėmis, bet apie tuos, kuriuos darome įprasta tvarka mūsų salėse daugiau ar mažiau sau patiem. Žinoma, ir į juos stengiamės privilioti kuo daugiau įtakingų ir mums reikalingų kitataučių. Tokios paskirties didesni minėjimai yra organizuojami Chicagoje, Bostone, New Yorke, Detroito, Clevelande ir kitur. Vienus iš tų minėjimų rengia Liet. Bendruomenės padaliniai, kitus Alto skyriai, tretiem yra sudaryti specialūs komitetai, susidedantys iš daugelio organizacijų at-

Mes laikome išnaudojimu, priešingu socialinio teisingumo principam, tą ekonominę sovietinę sistemą, kuri vykdoma mūsų krašte, ir tai smerkiame. Mes negalime tylėti prieš negirdėtą šiame šimtmečiuose minčių ir sąžinės prievartavimą, atimant mūsų žmonėms žodžio, rašto, mokymo, organizavimosi ir religinio išpažinimo laisvę. Visom savo jėgom ir priemonėmis mes priešinamės organizuotai prievartai ir propagandiniam melui bei klastai, kurią taip gausiai vartoja mūsų ir kitų tautų pavergėjas.

Šioj kovo mes nesame vieni. Nesame ir silpni, nors mažiau gausūs. Kova už didžiulias vertybes yra visuotinė ir ji visose laisvose tautose padeda mums rasti draugų. Jų ieško

(nukelta į 4 psl.)

stovų. Kokių organizacijų vardais bebūtų pasirašytos organizatorių reklamos ar kvietimai, tikslas visvien lieka tas pats: paminėti mūsų nepriklausomybės šventę, pagerbti žuvusius ir gyvus laisvės kovos didvyrius, prisiminti tragišką tautos dabartį ir keliasdešimtą kartą vėl pasauliui pakartoti mūsų siekimus. Tie siekimai yra bendri visiem lietuviams. Jie nėra kokios vienos grupės, partijos ar organizacijos monopolis. Tik už visos lietuvių tautos laisvę kovojo ir žuvo mūsų partizanai, bet ne vien tik tai už Vilką, Altą ar Lietuvių Bendruomenę. Tad tuos kovotojus pagerbti turime susirinkti visi, nežiūrint į tai, kokia organizacija tą pagerbimą ruošia.

Į visų Amerikos pakraščiuose ateinančios informacijos mus džiugina planuojama minėjimų kokybe. Vienur iškilmingas pamaldas aukoti yra sutikę aukšti bažnyčios dignitoriai, kitur laukiama žymių valdžios pareiėnų, meninėm programom atlikti visur yra angažuotos geriausios mūsų jėgos. Nors visi minėjimai daugiau ar mažiau kartu yra vienas į kita panašūs ir kartu yra skirtingi, Chicago Lietuvos Tarybos ruošiamas Vasario 16 minėjimas Chicago Operos rūmuose nuo

(nukelta į 4 psl.)

JURGIS JANKUS

PEILIO
AŠMENIMIS

TRIJŲ VEIKSMŲ DRAMA

(26)

LAIMA

(Riečia Alksniui duonos ir piausto kumpio).

Dešros sausos, gali kišenėn įsikišti. Aš paieškiosiu kuo susisukti.

ALKSNIS

Nereikia. Mano kišenės pripratusios prie viso ko. Ar tai Antano atneštinės? Geros! Ponams šiam krašte niekada gerų dalykų netrūko.

DAUGVYDAS

Ar tebelija?

ALKSNIS

Apstojo. Dar linoja, bet nebepila. Ir pempės tokiu oru nesivarys ligi kapinačių. Paklykaus ir tuoj vėl nutūps.

DAUGVYDAS

Mes išeisim. Bet ką tu čia darysi viena?

LAIMA

(Panerdama pirštus Daugvydui į plaukus).

Ne viena, Daugeli. Pirmiausia Sauliukas, Rimutis ir Auksytė bus su manim, paskum mama, paskum visi geri žmonės.

DAUGVYDAS

O paskum Antanas su visa savo gauja.

LAIMA

Nuo tų, kaip mokėdama gelbėsiuos pati, o ko pati nemokėsiu, Dievas padės. Aš tikiu, kad man yra skirtas kelias, tikiu, kad juo einu, ir Dievas man leis juo eiti ligi galo.

DAUGVYDAS

Ir manai, kad Karpenko vėl tavęs kalėjiman neuždarys?

LAIMA

Aišku, gali. Gali paimti — net šiandien pat, bet nemanau. Ne, ne po to, kai tiek daug jiems padariau.

DAUGVYDAS

Ir kai jis tavo darbais pasprings?

LAIMA

O, Viešpatie, argi aš kalta, kad jų tarpe yra išdavikų!

DAUGVYDAS

Gal ir taip... Gal tu ir teisi. Tu geriau nujauti, ką kas darys... Gal ir taip.

PRANAS

(Jeina)

Pasiutusios pempės, né klyvkšt. Išėjo visi keturi į tamsumą, kaip į pragarą. Nei krepšt, nei šnapšt. Prasmego ir gana.

LAIMA

Ko jūs į tas pempes įsitikėjot.

ALKSNIS

Jei būtų girdėję pempės, būtų žinoję, kad mes jau renkamės.

LAIMA

O man geriau bus, jeigu jūs būtumėt susirinkę anksčiau, kol aš dar nebuvau grįžusi.

DAUGVYDAS

Logiška. Bet Algis?

LAIMA

Ar neradau jį ir tave prie durų belaukiantį?

PRANAS

Bet jeigu jis susimaišė?

LAIMA

Jeigu... Sakai jeigu... Jeigu jis susimaišė, tad susimaišė viskas. Bet kelio atgal nėra.

DAUGVYDAS

Einam visi. Laima, ir tu. Aš rasiu kur tave paslėpti. O stribai tegu laukia šviesos ligi ryto.

PRANAS

O Kazys prie Ažuolo.

DAUGVYDAS

Tada jūs išeikite pirma, o aš po penkiolikos minučių atidengsiu langus ir pasivysiu jus ties Aukštisiais kalneliais. (Laimai) Žinai, prie to alksnio kur pernai Sauliukas kryžių išlupo.

LAIMA

(Visa laiką šypojojusi)

Daugyti brangus, o vaikai? Prie kokio kryžiaus juos susitiksime?

DAUGVYDAS

(Staiga perbraukia ranka per akis ir papurto galvą, lyg norėdamas didelį sunkumą numesti, Paskum numoja ranka).

Manimi nebetikėkite, aš pradedu suklysti. Tos rūšies demobilizacija mane greičiau nuvarys į kapus, negu stribai.

PRANAS

Nuo stribų tu pabėgsi tik tiek, kiek nuo savo šešėlio.

ALKSNIS

Pasislėpti gali, bet tik patamsy. Aš manau, Daugel, kimšk į vieną kišenę gabalą dešros, į kitą griežinių duonos, ir darykim, ką Laima sako.

PRANAS

Šiaip ar taip dabar ji mūsų vadas.

DAUGVYDAS

(Pavargusiai)

Aš pamečiau laiko nuovoką. Ar Kazys jau bus prie ažuolo?

PRANAS

Aš neabejoju. Net jeigu ir papelkiais suko, turėtų būti vietoj.

LAIMA

(Daugvydui)

Ar valgei kiek?

DAUGVYDAS

Neturėjau noro.

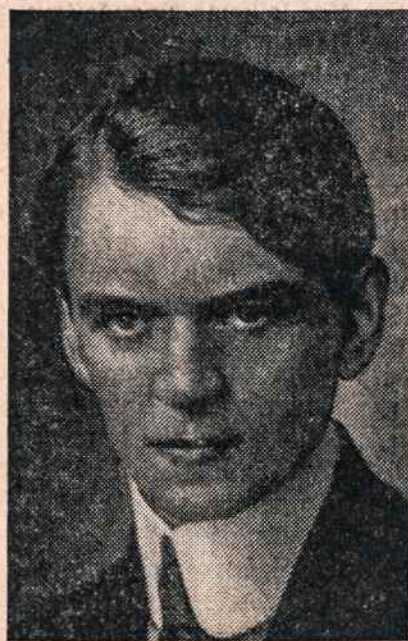
LAIMA

Tai nors su savim pasimk.

(Deda į kailinių kišenės, ką pirmiau buvo suvyniojusi į laikraštinių popierių).

O kaip jūs?

(Bus daugiau)

Kazys Binkis (1893-1942) poetas, dramaturgas, vienas iš moderniosios poezijos pradininkų Lietuvoje. Aplink save subūręs keletą jaunų poetų, išleido 'Keturių vėjų' žurnalą (1924), kuris smerkė romantizmą simbolizmą, garbino futurizmą. Šalia futuristinės poezijos K. Binkis daug rašė eiliuotų feljtonų — humoristikos, pasirašydamas K. Alijošiaus slapyvardžiu. Iš dramų jo "Atžalynas" labiausiai išreiškė laisvos Lietuvos naują žmogų. Čia spausdinamas eilėraštis — "Geležinio vilko maršas" — yra parašytas laisvės kovos metais.

KAZYS BINKIS

Geležinio Vilko maršas

Juodbėriai, galvas aukštynt!
Vilko maršą drožkit kojom!
Likit, sesės — mes išjoiam,
Mes tejosim lig rytojaus,
O rytoj ugnin.

Marš, marš pro žvėryną,
Palei kalną Gedimino,
Marš, marš, pirmyn!

Palei Vilijos krantus
Dunda sūviai, skamba plienas,
Pasilikit, sesės, vienos.
Raitelių neilgos dienos —
Rinkit sau kitus.

Marš, marš viens po kito,
Rytoj mūšis anksti rytą,
Marš, marš, pirmyn.

Arėm, sėjome laukus,
Drauge piovėm lankoj šieną...
Dalis — kardas to pat plieno —
Išguldysime kaip šieną
Priešus plėšikus.

Marš, marš pilnu šuoliu,
Lenkai kraštą mūs užpuolė,
Marš, marš, pirmyn!

Girdit! — Po visus kraštus
Zvanga mums paruošti pančiai...
Priešai lenda kaip šaranciai.
Geležinio Vilko dančiai
Darbo bus, tai bus.

Marš, marš pro žvėryną,
Palei kalną Gedimino,
Marš, marš, pirmyn!

Visom jėgom priešinamės...

(atkelta iš 3 psl.)

ir mūsų priešas tarp naivių, nesuivokiančių, pasimetusių masių. Mūsų balsas sutiks atviras, blaiviai žvelgiančias, giliau jaučiančias širdis ir protus. Nors priešas skaičiuoja klastos įteisinimo metus savo naudai, tačiau laikas nemažiau ir mums tarnauja. Mūsų kova kerta šaknis ten, kur priešas gal net neįsijaučia ar neapskaičiuoja.

Mes kviečiame ateitininkus suglausti savo eiles, sugyventi principinę ir praktinę veiklą akivaizdoje šių plačios apimties uždavinių. Mūsų gyvybė, tvirtybė, dinamiškas veiklumas, derinyje su visa mūsų visuome-

ne, bus geriausias pasiruošimas išverti kovoje, ir sėkmingiau vykdyti kovos uždavinius šiuo metu. Kiekvienas atlikime įsipareigojimus savo organizacijoje ir junkimės į bendrus visuomenės ir politinių veiksmų darbus, kad daugiau patarautume savo tautos prisikėlimui ir sovietinio nihilizmo sustabdymui visame pasaulyje.

Dabvis tepadeda, Kristus teilaimina!

Prof. Justinas Pikūnas,
AF Vadas
Kun. Stasys Yla,
AF Dvasios Vadas
Dr. Romualdas Kriaučiūnas,
AF Gen. Sekretorius

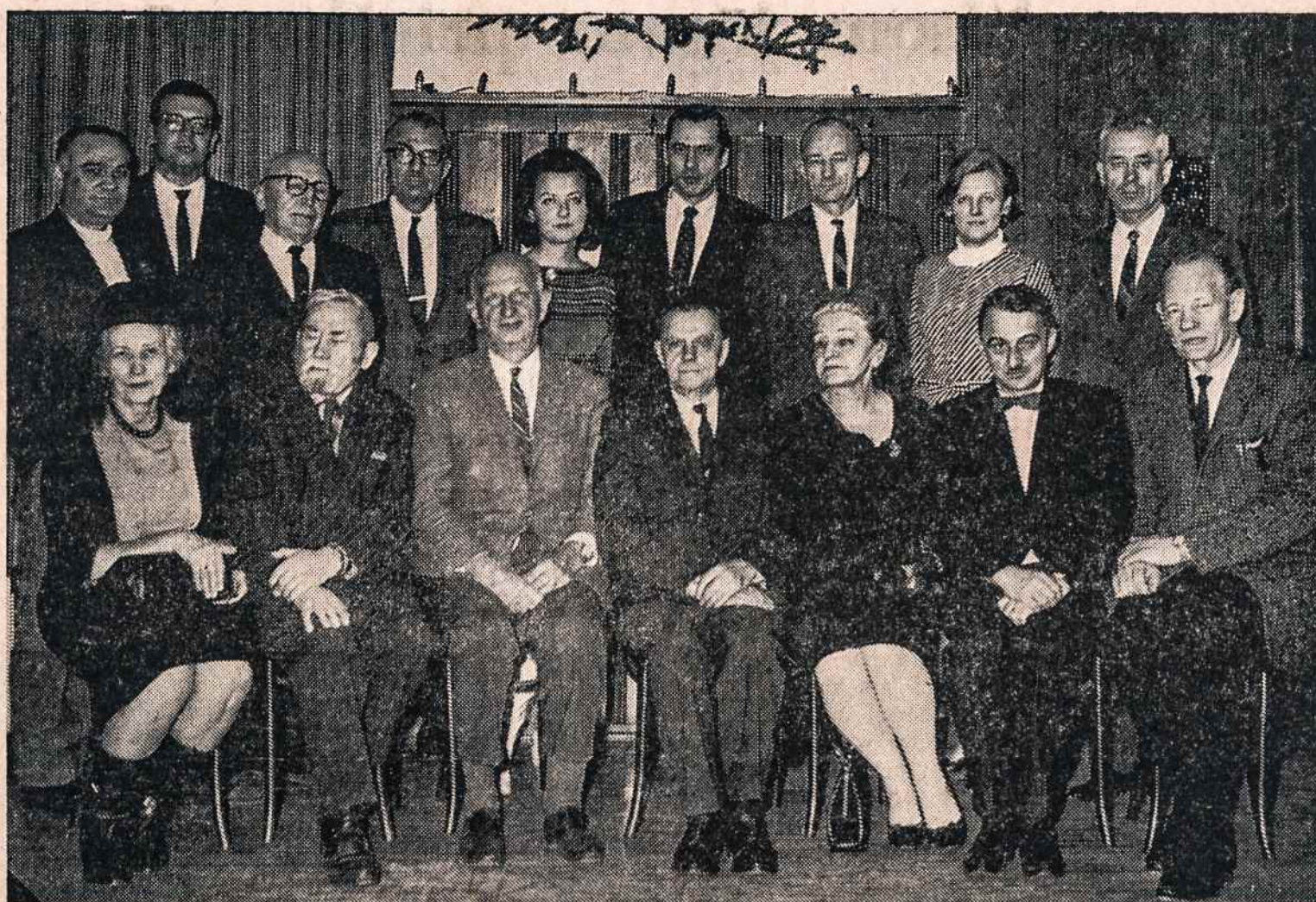
Remkime vieni kitų pastangas

(atkelta iš 3 psl.)

kitų skiriasi bent jau savo kultūrine apimtimi. Minėjimo metu bus išpildyta specialiai šiam minėjimui parašyta kantata Kovotojai. Tokiu savo užsimojimu Chicago Lietuvos Taryba bando išsiveržti iš tradicinio minėjimų banalumo ir nori stipriau pabrėžti kultūrinį momentą, už ką ji yra verta didesnio dėmesio.

Norėdami minėjimui priduoti daugiau iškilmingumo ir orumo ir patraukti didesnį mums reikalingų svetimųjų dėmesį, rengėjai su minėjimu drįso nužingsniuoti ir į iškilmingumui daugiau tinkančias patalpas, Chicago operos rūmus. Tiems rūmams užpildyti reikia trijų tūkstančių geros valios lietuvių. Tai mes ir turime padaryti. Tie, kurie visas organizacijas

vertina vienodai, tie, kurie vieną vertina — kitos ne ir tie, kuriems nerūpi nei viena, prašomi ateiti ir minėjime dalyvauti. Kam šiandien, absurdo ir chaoso maišaties paveiktam, nepriklausomybės šventės idėja yra išblukusi, o pats jos mišinijimas yra likęs tik nuobodžiu laiko gaštinimu, tas tegul ateina paklausti nors mūsų laisvės kovotojam skirtų kantatos žodžių ir giesmės, įamžinančios jų vardus mūsų išdrąsintų tėviškės sodybu laukuose, kuriuos jie iki paskutinio kraujo lašo gynė. Kovotojų išpildymui pasiruošta gerai. Išpildys mums gerai pažįstamas Chicago Dainavos ansamblis ir pirmiausiai solistai. Jie žada mums aukšto meninio lygio koncertą, ir tik jį vieną varta išgirsti kiekvienam. Bet argi tik dėl

PLB III-jo seimo komitetas. Iš k. į d. sėdi: dr. M. Kregždienė, V. K. Jonynas, dr. A. Nasvytis — PLB atstovas, J. Šlepetytis — komiteto pirmininkas, Jonuškaitė-Leskaitienė, A. Vakselis, A. Reventas; stovi V. Steponis, V. Radzivanas, J. Vilpišauskas, I. Gasilūnas, I. Sandanavičiūtė, A. Sperauskas, Z. Dičpinigaitis, G. Nutautaitė, V. Padvarietis. Nuotr. R. Kisieliūnas

IŠLEIDŽIAMY MEDALIAI

Lietuvos nepriklausomybės sukakčiai atžymėti

Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukakčiai atžymėti išleidžiamas specialus medalis. Išleidžia Lietuvių Fondas. Medalio projektu ir jo gamyba rūpinosi Lietuvių Fondo valdybos vykdomasis vicepirmininkas ir reikalų vedėjas **Antanas Rėklaitis**. Išleidimą finansuoja Lietuvių Fondo tarybos narys **dr. Balys Poškus**.

Išleidžiamos trys serijos

Šio sukakčtinio medalio išleidžiamos trys serijos. I-ji serija su karaliaus Mindaugo galva, II-ji serija — su Vytauto Didžiojo galva, III-ji serija su atkurtos Lietuvos trijų prezidentų galvomis. Prie šių atvaizdų bus ir atitinkami įrašai.

Antroji medalio pusė visom serijom vienoda. Ten dominuoja Vyčiai, šonuose — Gedimino stulpai. Įrašuose prisimenama Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukaktis, primenamas ir Lietuvos karališkos faktas — 1251-1795.

Atsiklikausta nuomonės

Medalio projektus berengiant, buvo atsiklikausta mūsų dailininkų, istorikų, diplomatų ir numismatikų nuomonės. Labai naudingų patarimų davė Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis. Medalio šikis nubraižė **Antanas Beleška**.

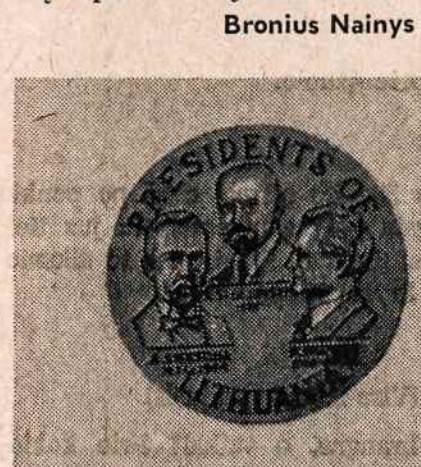
Kaldina amerikiečių dirbtuvės

Berengiant projektus, buvo ieškota vietų, kur galima pigiau ir greičiau nukaldinti. Pasiūlymų gauta iš V. Vokietijos, Šveicarijos ir net Japonijos.

Bronius Nainys

koncertų į tokius minėjimus mes einam?

Pripildykime minėjimų sales Chicagoje, Bostone, New Yorke, Detroite, Clevelande ir visur kitur, nuo Atlanto iki Pacifiko, kur tik tokie minėjimai yra ruošiami. Paremkime vieni kitų pastangas. Vasario 16-toji yra visų lietuvių nepriklausomybės šventė.

Trečiosios serijos medalis

Viena JAV kalykla pasiūlė pačias geriausias sąlygas, tad su ja ir susitarta.

Pradedama nuo trečiosios serijos

Kaldinti pradedama nuo trečiosios serijos, kur bus Lietuvos prezidentų galvos. Numatyta nukalti 5,000 medalių, iš kurių 1,000 medalių bus baigti prieš Vasario 16. Vieno medalio kaina — 10 dol.

Kitos medalio serijos bus užsakytos, kai ši trečioji bus gerokai paskleista žmonėse. Prie kiekvieno medalio bus pridėtas ir aprašymas lietuvių ir anglų kalba.

Kviečiami visi į platinimo darbą

Medalio tikslas — kuo plačiau išgarsinti Lietuvą, jos nepriklausomybės sukaktį. Pirmoje eilėje medaliai bus skleidžiami amerikiečių bei kitataučių tarpe.

jo platinimo darbą kviečiami visi veiksniai — Diplomatijos tarnyba, Vlikas, Altas, PLB, visos organizacijos, lietuviškos parapijos, įvairios prekybos įstaigos ir taip pat pavieniai asmenys. Be to, medalis bus pardavinėjamas per amerikiečių numismatikų tinklą.

Tokių medalių turėtų įsigyti kiekviena lietuviška šeima sau ir savo vaikam. Tai bus brangus Lietuvos prisiminimas jos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties proga.

Kur užsisakyti

Kas norėtų medalių įsigyti sau ar vaikam, ar nupirkti ir padovanoti amerikiečiam, tas prašomas rašyti šiuo adresu: Lithuanian Foundation, c/o A. Rėklaitis, 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill., 60629. Piniigus siųsti čekiais, užrašant — "Pay to the order of A. Rėklaitis — Medal". Vienas medalis — 10 dol. Kiekvienas medalis turi savo numerį, kuris turi būti užrašytas tam asmeniui, kuriam medalis dovanojamas ar įteikiamas. Susidaręs iš medalio pelnas numatomas paskirti Lietuvių Fondui.

KNYGOS PAPIGINTOM KAINOM

POEZIJA	
Atviros marios, L. Andriekaus	2.00
Saulė kryžiuose, L. Andriekaus	2.00
Naktigonė, L. Andriekaus	2.00
Marijos žemė, A. Tyruolio	1.00
Zemės pakopos, J. Blatrusaičio	1.50
Alfa ir Omega, M. Vaitkaus	2.00
Relikvijos, Nerimos Narutės	1.50
Beržų pasakos, O. B. Audronės	2.00
Sacra Via, A. Tyruolio	1.50
Aukos taurė, S. Santvaro	2.50
Vaidrodis jūros dugne, V. Bogutaitės	1.00
Vidurdienio sodai, B. Brazdžionio	4.00
Poezija, J. Aisčio	6.00
Respublika, S. Lauciaus	1.00
Anykščių šilėlis, A. Baranausko	5.00
Karaliai ir šventieji, E. Tumienės	2.50
Aušros žvaigždė, A. Tyruolio	2.00
Sidabrinės kamanos, K. Bradūno	6.00
Maironio baladės, iliustravo P. Lapė	1.50
šviesos mergaitė, P. Naujokaičio, lyrinė poema	1.50
Serkšno sidabras, V. Vaitkaus, eilėraščiai	1.50
Kai tu arti manęs, A. Tyruolio, eilės	1.00
Martynas Fierro, J. Hernandez poema	1.50
Sutemos, J. Narūnės dienraštinių posmai	1.00
Rožių vasara, Marijos Aukštaitės eilėraščiai	7.00
Eilėraščiai, H. Radausko, kietais apdarais	5.00
Gruodas, A. Jasmanto eilėraščiai	3.00
Ugnies pardavėjas, B. Rukšos, poezija	1.00
Partizanų akys, J. Porojaus eilėraščiai	2.00
Morėnų ugnys, K. Bradūno poezija	2.00
Neparašyti laišukai, M. Vilties, partizanų eilės	2.00
Aukos taurė, S. Santvaro, penktoji lyrikos knyga	2.50
BELETRISTIKA	
Valentina, A. Vaičiūlaičio	1.00
Susitikimas, J. Gailliaus	1.00
Gundymai, J. Gailliaus	1.00
Pabučiavimas, J. Grušo	1.00
Kryžiuočiai, H. Sienukevičiaus (trys tomai)	5.00
Kalvos ir lankos, A. Baranausko	2.00
Kaimietiškoji psalmė, E. Timmermano	1.50
Grožybės meilė, P. Orintaitės	2.00
Sveiki, gyvi, J. Porojaus	2.00
Vytis ir Erelis, J. Kmito	1.00
Zvaigždė viršum girios, Alės Rūtos	2.00
Lietuvių beletristikos antologija, II dalis	10.00
Pirmoji pradalgė, literatūros metraštis	3.00
Antroji pradalgė, literatūros metraštis	3.00
Pulkim ant kelių, romanas iš Strazdelio gyvenimo	2.00
Pulkim ant kelių, II tomas	2.00
Balsusis birželis, Pr. J. Naumiščiuko	3.50
Zemės šauksmas, Alės Rūtos, apysaka	4.00
Kur bėga šėsupė, A. Skirkos, legendos	2.00
Bėgiai, K. Alimeno, novelės	1.50
Taika ateina į slėnį, I. Joerg, romanas	1.50
Vilniaus rūbas, P. Tarulio, romanas	3.00
Sniego platumos, A. Baranausko, novelės	2.00
Miestelis, kuris buvo mano, N. Mazalaitės	2.50
Dailininkas Rauba, V. Ramono	3.00
Proza, Gabijos leidinys, apysakos	1.25
Nulaužta šaka, S. Petersonienės, vaizdeliai	2.00
Viščiukų ūkis, A. Kairio, satyrinė komedija	3.00
Zvakidė, A. Škėmos, 2 veiksmų vaidinimas	2.00
Vaidinimai, V. Frankienės, scenos vaizdeliai	2.00
Ziurkių kamera, J. Griniaus, 3 veiksmų drama	2.00
Aukso žąsis, B. Pūkelevičiūtės, pasakiška komedija	2.00
Don Kamilius mažasis pasaulis I ir II tomai	4.00
Enjėdė, dr. A. Rukšos vertimas, poema	5.00
MENAS, MUZIKA	
Art Collection, pranciškonų meno galerija	6.00
Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustino	5.00
Mūsų šokiai, II tautinių šokių šventės repertuaras	3.00
Lietuviška muzika, K. Sasnausko	3.00
Kalėdų balsai, mišriam chorui	1.00
Liudies dainos, K. Banaičio	1.00
Garbė Dievui, kun. K. Senkaus, giesmynėlis su gaidomis	3.00
Lietuviai esame mes gimę, J. Žilėvičiaus, lietuvių dainynas dainavimui arba pianui, kietais viršeliais	4.50
Giesmynėlio palydas, kun. K. Senkaus, didelio formato	8.00
Dainos aukštam balsui su pianu II, VI, Jakubėno	3.00
Lietuvos aidai, J. Stankūno, akordijonui	2.00
Dainos Lietuvali, S. Čerienės-Mulks, solo balsui ir panui	1.00
O tėvyne manoji ir Ramunė, S. Čerienės, dainos po 50¢	1.00
Keep Us, O God, invocation, S. Mulks	0.50
Didžioji savaitė	1.00
Tikiu Dievą, maldynas, parengė kun. S. Yla, 700 psl. (paukuota, kietais odos viršeliais)	7.00
Šventas Dieve, maldaknygė didelėmis raidėmis, paukuota (raudonais — 4.00)	5.00
Apsaugok Aukščiausias, kun. P. Aleksos, maža knyguotė	1.00
Šventos Mišios lietuviškai, pritaikyta naujai liturgijai	1.00
Dievo vaikas, kun. J. Gutausko, vaikūčiams maldaknygė	2.00
Vadovėlis, prel. K. Vasio, kryžiaus kelias, graudūs verksmai etc.	1.00
JVAIRIOS	
Sodybų pievelės, A. šeštoko, pievų priežiūra	1.25
Valgių gaminimas, 565 psl., kietais viršeliais	7.50
Lietuvių kalbos vadovas, P. Skardžiaus ir kt.	3.00
Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, J. Balčiūnio	12.00
Lietuvių Mokst. Akad. Suvažiavimo Darbai V	10.00
Padangių keliai, astronomija, kun. P. Vaserio	1.50
Lietuva — Europos nugalėtoja	2.00

"Toks mūsų likimas" — nauja dainų — muzikos plokštelė. V. Bandžiūtė įdainavo: Mėlynos akys, Vasara ateina, Lopšinė, Naktis, Aš verkiu viena, Laukiu tavęs ir kitas moderniškas dainas. Kaina: stereo 5 dol., siunta 50 c.

"Nauja ilgo grojimo plokštelė "Sigutė" jau gaunama. Vaikams skirtas dainas ir pasakas išpildo Aurelija Paukštelienė ir J. B. Jarai. Pasakos: Sigutė ir Liepsnabarzdis, Dainos: Milžinų šalis, Kartą karalaitis, Tindy, Ziema, Miegoti, vaikelis, Striukis beuodegis. Kaina 5 doleriai. Persiuntimui 50¢.

"Lietuviškos senos ir naujos dainos" — nauja ilgo grojimo plokštelė. Įdainuota: Užstalės daina, Prieš tolimą kelionę, Pavasario linksmybės, Bobutė ir Pilypėlis, Šią naktelę, Aš augau pas tėvelį, Tinginė boba, Oi tu Jieva, Jievužė, Oi laukiau laukiau, Stikliukėlis ir Merguzėlė brangi. Dainuoja: R. Marijošius, V. Noreika, L. Abarius, A. Mikaluskaitė, A. Staškevičiūtė, S. Petkevičius, V. Daunoras ir mišrus chorai. Išleido Eurotone Co. Kaina: mono 4 dol., stereo 5 dol.

"Dainuotu jums, Aurelija". Mano gitara, Meilės ilgesys, Melsvas drugelis, Vandens lėlijos, Aukso žiedai, Ažuolų šlamesys, Baltos rožės, Einu namo, Vasaros lapai, Jau niekad ir Mama. Lengvos muzikos stereo plokštelė — kaina 5 dol. (Persiuntimui 50 c.).

"Lietuva Brangi" nauja ilgo grojimo plokštelė, kurioje chorų ir solistų įdainuota: Lietuva brangi, Per šilėlių jojav, Senas jūrininkas, Apynėli žaliaisai, Nemunas, Žibuoklė, Tu prisimink, O tu Joneli, Daina apie Klaipėdą, Lietuviška polka ir Lietuvos linojo. Išleista Kanadoje. Kaina 5 dol.

NAUJAS DAINŲ RINKINYS

Ką tik išleistas naujas lietuviškų dainų rinkinys "SU DAINA". Iki šiol buvusios panašių rinkinių laidos išsibaigusios ar sunkiai berandamos. Naujas rinkinys kišeninio formato, 351 psl., atspausdintas ant gero popieriaus. Dainas surinko Gražina Šimukonienė. Rinkinyje yra 392 populiarios lietuviškos dainos. Platus stovyklose dainuojamų dainų skyrius. Rinkinio kaina 2 dol.

"Peilio ašmenimis", rašytojo Jurgio Jankaus trijų veiksmų drama. Veikale pavaizduojamas Lietuvos gyvenimo laikotarpis, kai paaiškėjo jog visi tarptautiniai pažadai gražinti po karo laisvas tautos, kurios per karą yra jų netekusios, yra niekais nuėję. Kaina 4 dol.

"Tautos kelis" — dail. Jurgio Juodžio tapybos kūrinių albumas. 50 spalvingų paveikslų iškelia Lietuvos valstybės tęstinumą nuo vainikuoto karaliaus Mindaugo laikų. Kaina 7 dol.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar neadaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: **Lithuanian Reader for Self-Instruction**. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

Lietuvos general. konsulo J. Budrio atsiminimai "Kontržvalgyba Lietuvoje" ką tik išėjo iš spaudos. 224 psl. knygoje autorius vaizdžiai apžvelgia kontržvalgybos veiklą Lietuvoje, netrukus po nepriklausomybės atgavimo. Šnipų ir kitų įtartinų asmenų sekimas ir jų kenksmingų siekimų atidengimas skaitytojui sujudina ir pagauna. Kaina 2.50 dol. Šią ir kitas lietuviškas knygas bei plokšteles galima įsigyti Darbininko administracijoje.

DETROITO SINODO BALSAVIMO REZULTATAI

Detroito arkivyskupijos sinodo balsavimai jau pasibaigė. Sv. Antano parapijoje balsavimai vyko per tris sekmadienius. Viso buvo balsuojami 92 pačių parapijiečių išskirti pasiūlymai. Nors sv. Antano parapijos klebonas kun. W. Stanevičius gana intensyviai ragino savo parapijiečius šiame sinode dalyvauti ir balsuoti, tačiau balsavimuose dalyvavo tik vidutinis skaičius parapijiečių. Pirmuose balsavimuose balsavo 259, antruose — 217 ir trečiuose — 139 asmenys.

Vasario mėnesį jau prasideda rajoniniai posėdžiai. Kurios parapijos įeina į mūsų rajoną ir kas ten atstovaus mūsų parapijai, parašysiu kitą kartą.

Šį kartą noriu supažindinti ne tik detroitiečius, bet visus kitus lietuviškų parapijų klausimais besisielojančius lietuvius, su balsavimo rezultatais. Noriu išpėti, kad mūsų parapijoje yra ne tik lietuvių, bet ir kitų tautybių asmenų. Balsavimai irgi vyko dviem kalbom: lietuviškai ir angliškai. Toliau paduodamuose balsavimo rezultatuose pirmas skaičius parodo, kiek parapijiečių pasisakė už pasiūlymą, o antras — kiek prieš. Visi pasiūlymai mūsų arkivyskupijoje buvo suskirstyti į 3 grupes, tačiau mūsų parapijos pasiūlymai apsiribojo tik 7 grupėmis. Tomis grupėmis ir duodu tik visiem lietuviams įdomius ar reikšmingus pasiūlymų rezultatus.

Kunigai

1. Vyskupus turėtų nominuoti visi arkivyskupijos kunigai ir vienuoliai — 165:65.

2. Kas penkeri metai parapijos klebonai turėtų būti visų parapijiečių perrenkami. To paties klebono neperrinkus, parapijiečiai nominuoja naują kandidatą, kurį tvirtina arkivyskupas. Tas pats klebonas gali būti perrenkamas neribotą skaičių kartų. Rinkimus praveda parapijos komitetas vyskupo priežiūroje — 131:98.

3. Arkidiecezijos ribose gyveną įvairių tautybių kunigai egzilai turi būti traktuojami lygiai su vietiniais kunigais, kaip socialiniu, taip ir pastoraciniu pareigų atžvilgiu — 209:25.

4. Siūlome, kad kunigam būtų duota laisvė apsispręsti celibato klausimu — 146:82.

5. Naujai išventinti kunigai, kilę iš tautinių parapijų, turėtų būti paskirti į tautines parapijas — 206:35.

Pasauliečiai

1. Bažnyčia turėtų pripažinti aktyvesnę rolę moterim liturgijoje: leisti joms patarnauti mišiom, atlikti lektorių ir dijakonų pareigas — 80:151.

2. Bažnyčia turėtų persvarstyti tuos kanono įstatymus, kurie kunigystės šventimus leidžia priimti tik vyram — 87:124.

Liturgija

1. Maldos už savo tautos kraštą tikinčiųjų maldose turėtų būti įjungtos tautinėse parapijose visose pamaldose — 168:31.

2. Pageidaujama šv. Komunija abiem pavidalais per didžiąsias Bažnyčios šventes ir atskirose šeimos šventėse — 78:89.

VYTAUTAS KUTKUS

3. Gerbti Dievo duotas atskiras kalbas, atliekant visas liturgines pamaldas ir sakramentinius patarnavimus ta kalba, ypač tautinėse parapijose — 171:35.

4. Kiek ir kurios pamaldos turi būti laikomos tautine kalba tautinėse parapijose, nusprendžia parapijiečiai balsavimo būdu — 156:47.

5. Tautinė kalba laikomos šv. mišios turi būti ištais tautine kalba, neišskiriant nei šv. komunijos dalinimo — 172:34.

6. Atgailos sakramento apeigos turėtų būti keičiamos, einant iš asmeninės į bendruomeninę formą su bendra absoliucija — 104:76.

7. Tautinėse parapijose turėtų būti ta kalbą mokas vargonininkas — 167:31.

8. Pageidaujama, kad kiekviena parapija turėtų chorą ir chorvedį — 164:26.

Auklėjimas

1. Arkidiecezija turėtų ir toliau visom priemonėm palaikyti katalikiškų mokyklų tinklą, tas mokyklas tobulinti ir plėsti — 160:19.

2. Išreikalauti vyriausybės paramos visom katalikiškom mokyklom — 176:10.

3. Uždaryti parapiškes pradiškes mokyklas ir visas pastangas ir priemones sutelkti aukštesniosiom mokyklom išlaikyti — 33:134.

Administracija

1. Detroito ir kitų JAV diecezijų vyskupai turėtų dėti kuo daugiau pastangų ne tautinėm parapijom panaikinti, bet kuo efektingiau tom parapijom įjungti į bendrą Bažnyčios atsinaujinimo darbą — 109:21.

2. Arkidiecezija turi paskirti savo kanceliarijoje vieną referentą tautinių parapijų reikalom — 106:22.

3. Amerikos vyskupų konferencijoje vienas iš vyskupų turėtų pasiimti tautinių parapijų koordinatoriaus pareigas — 103:25.

4. Arkidiecezija turi aprūpinti tautines parapijas kunigais ne tik mokančiais gerai tos tautybės žmonių kalbą, bet gerai suprantančiais tų žmonių dvasią ir reikalavimus — 114:22.

5. Vyskupijai administruoti demokratiškai, turi būti išrinktas kunigų ir pasauliečių komitetas — 88:29.

6. Tautinių parapijų steigimas, panaikinimas ir jų teisių nustatymas turi ir toliau priklausti tik nuo Romos Kurijos — 104:27.

7. Lietuviai katalikai Amerikoje turėtų turėti savo tautinę vyskupiją, kuriai priklausytų visos lietuviškos parapijos Amerikoje — 109:27.

8. Klebonai į parapijas turi būti skiriami ribotam terminui, kuris gali būti pratęsiamas tik parapijiečiams to reikalaujant — 73:48.

9. Kiekvienoj parapijoj kasmet šaukiamas bent vienas visuotinis parapijiečių susirinkimas — 107:25.

10. Parapijos komitetai privalo būti išrenkami visuotiniame parapijos susirinkime. Tie komitetai turi turėti lygų sprendžiamą balsą su parapi-

jos klebonu administraciniuose ir finansiniuose reikaluose 94:30.

11. Visas parapijos turtas turi priklausyti ne vyskupijai, o pačiai parapijai — 100:30.

Visuomeniniai reikalai

1. Bažnyčia turėtų pakeisti savo nusistatymą gimimų kontrolės klausimu, leisdamą patiem vedusiems žmonėm nuspręst, koki vedybinės meilės išreiškimo būdai ir metodai neprieštarauja jų krikščioniškai sąžinei — 85:31.

Ekumeniniai reikalai

1. Ar kunigai turėtų dėvėti koloratką visą laiką — 30:69.

2. Panaikinti laidotuvių procesijas į kapines. Laidotuvių direktorius vienas palydi karstą iš bažnyčios į kapines — 26:90.

Balsus skaičiavo diskusinių grupių vadovai. Darbas didelis ir klebonijos rūsyje praleidome du vakarus iki vidurnakčio. Įdomu tai, kad kai kurie asmenys savo nepasitenkinimą išreiškė ant balsavimo lapų įvairiausiom pastabom, nors supranta, kad tik "taip" ar "ne" balsavimuose skaičiuojami. Dar įdomiau, kad ir ant lietuviškų balsavimo lapų ne vienas pasisakė prieš gerbimą Dievo duotų atskirų kalbų, prieš norą turėti tautinėse parapijose tautinę kalbą mokantį kleboną ar vargonininką, prieš savo tautinę vyskupiją ir p. Kai kurių iš jų rankraštis buvo lengvai atpažįstamas iš pridėdamų įvairiausių pastabų, kaip "Čia Amerika ir turime būti geri Amerikos piliečiai", "Lietuviška kalba namuose, o ne bažnyčiose" ir pan. Bet gana maloniai nuteikdavo anglų kalba balsavimo lapai pasisakę teigiamai už lietuviškumą parapijose.

Visi šie balsavimo rezultatai bus perduoti rajoniniam posėdžiui. Kiekvienai pasiūlymų grupei ten atstovaus vienas iš mūsų parapijiečių. Apie tai kitą kartą.

Baltiečių mokslinė konferencija

Yra sumanyta sušaukti baltiečių (lietuvių, latvių, estų) mokslininkų konferenciją, kurios tikslas būtų — mokslininkai išnagrinėti sovietizacijos poveikį Baltijos valstybėse ir paskelbti tų studijų išvadas. Sausio 24 Vliko valdyba susipažino su tokios konferencijos projektu ir pripažino, kad tai naudingas ir vykdytinas sumanymas. Nutarta skatinti atitinkamų sričių mokslininkus lietuvius uoliai prisidėti, kad sumanymas galėtų būti sėkmingai įvykdytas šiais Lietuvos Laisvės Kovos metais. Dėl dalyvavimo kviečiama kreiptis į prof. dr. Aleksandrą Platerį, 5817 Bradley Blvd., Bethesda, Md., 20014. (E.)

Grupė iš Philadelphia, atvykusi pasižiūrėti spektaklio su Janina Mathews. Ji dainavo "Curley McDimple" muzikiniame veikale pagrindinį vaidmenį. Nuotr. V. Maželis

LOS ANGELES, CALIF.

Ėjimas į amerikiečius

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 m. jubiliejaus proga Pietinės Californijos Amerikos Lietuvių Taryba anglų kalba paruošė atsišaukimą, kurį kartu su kita iš Alto centro, Lietuvos Laisvės Komiteto ir Rezoliucijoms Remti Komiteto gauta medžiaga plačiai paskleidė amerikiečių tarpe. Kelios dešimtys Californijos ir visos Amerikos laikraščiai ir žurnalistų paprašyta vasario mėnesį Lietuvos klausimu paskelbti straipsnius ir vedamusios kom. Broniaus Budriūno, poetas Bernardas Brazdžionis ir tautinių šokių grupė "Audra", vadovaujama I. Tumienės. Choras pima kartą atliks naująją komp. B. Budriūno kantatą "Lietuvos šviesos keliu". Solo partijas dainuos solistas Birutė ir Rimtautas Dabšiai, akomponuojant pianistei R. Apeikytei.

Iškilmingi pietūs to paties viešbučio Golden State salėje prasidė 2:45 val. Laukiama į kurį savo atstovą paskyrė vietos Lietuvių Bendruomenės apylinkė. Alto pirmininkas J. Činga tampriai susirio su viena įtakinga antikomunistine amerikiečių organizacija, kurios tarpe mūsų atsišaukimas irgi plačiai paskleistas.

Lietuvos gen. konsulo dr. Julius J. Bielskio lydimą Alto delegacija aplankė L. A. miesto burmistrą Samuel Yorty, kuris pažadėjo paskelbti "Lietuvos savaitę". Aprūpinti atitinkama medžiaga, "Lietuvos dieninos" paskelbimu Santa Monica je rūpinasi A. Markevičius, Long Beach mieste — B. Morkis, Huntington Beach mieste — M. Afukienė. Su 5-ju televizijos kanalu susirio režisierius J. Kaributas, su kitomis stotimis ryšius mezga Alto pirmininkas J. Činga. Daug talkos

Vasario 16-tos šventės paminėjimas

Worcesterio Lietuvių Organizacijų Taryba šiemet Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą rengia dviejose vietose: oficialų pagrindinį — vasario 18 Lietuvių Piliiečių Klube ir vasario 25 daugiau jaunimui skirtą — Aušros Vartų parapijos salėje. Minėjimų numatyta tokia tvarka:

Vasario 18 d. 10 v. pamaldos Sv. Kazimiero bažnyčioje ir 3 v. Lietuvių Piliiečių Klube iškilmingas posėdis. Garbės svečiais pakviesti Massachusettso valstijos senatorius V. Pigaga, kongresmanas H. Donohue, miesto burmistras Casdin, miesto reikalų vedėjas (manager) McGrath, districto valstybės gynėjas Buckley, Worcester Telegram and Gazette dienraščio prezidentas ir leidėjas Steele. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas Adolfas Venclauskas.

Meno programą atliks Meno mėgėjų ratelio choras, vedamas muz. Jono Beinorio.

Vasario 25 d. 11 v. Aušros Vartų bažnyčioje pamaldos ir 3 v. Aušros Vartų parapijos salėje iškilmingas posėdis.

Visos organizacijos prašomos su savo vėliavomis organizuotai dalyvauti vasario 18 d. 10 v. bažnyčioje ir Lietuvių Piliiečių Klube ir Vasario 25 d. 11 val. bažnyčioje.

Muz. Jonas Beinorius, kuris prieš kelerius metus sėkmingai vedė M.M. ratelio chorą, persikėlęs į New Britain vargoninkauti, pasitraukė iš chorvedžio pareigų. Dabar vėl pa-

Gaidelio kantatoje "Kovotojai"

I minėjimą ėjimas veltui; bilietus į pietus reikia pasirūpinti iš anksto pas organizacijų pirmininkus arba Alto valdybos narius.

Vasario 16, penktadienį, 11 val. prie miesto rotušės bus iškilmingai pakelta lietuviška vėliava. Pakėlimo iškilnėm vadovaus gen. konsulas dr. Julius J. Bielskis, dalyvaus miesto burmistras Samuel Yorty ir eilės miesto pareigūnų. Siom iškilnėm miestas specialiai parstatys paviljoną, kad nesutrukdytų galimas lietus, ir parūpins dalyviams kėdes. Po vėliavos pakėlimo miesto burmistras daro visiem iškilnių dalyviams priėmimą.

Iškilnėse moterys prašomos vilkėti tautinius drabužius.

Pietinės Californijos lietuviai, nuo Santa Barbara iki San Diego įtikima, gausiai dalyvaus centriniame minėjime Statler Hilton viešbutyje ir vėliavos pakėlimo iškilnėse, parodydami draugam ir priešam, kad kovos dvasia už Lietuvos laisvę laisvuosiuose lietuviuose nėra mirusi.

Koresp.

WORC ESTER, MASS.

vyko jį prisiprašyti, ir jis sutiko iš New Britain kas savaitę atvykti mokyti chorą. Tai gražus lietuviško darbo pavyzdys.

Lietuvių Piliiečių Klubo valdyba, išrinkta praėjusiu metų gruodžio mėn., sausio 28 iškilmingai perėmė savo pareigas. Buvo surengti iškilmingi pietūs, į kuriuos atsilankė be 200 narių miesto tarybos nariai J. Shea ir McCanis ir Massachusettso atstovas Ch. Buffoni. Pietų metu pasakyta visa eilė kalbų ir pareikšta gražių linkėjimų naujai valdybai.

Naujos valdybos pirmininkas Ch. Tagminas, vicepirmininkas Juozas Tribandis, sekretorius Julius Svikla, fin. sekr. Vytautas Mačys, išd. J. Casper. Direktoriai: A. Grudzinskas, A. Vieraitis, Antanas Staliulionis, R. Krušas, Vincas Kriaunelis, Juozas Zaparackas, Jonas Počius, Kaz. Paliliūnas, Juozas Brazauskas, ūkvedis—A. Oklaitis. Pr.

IŠ VISUR

— Čiurlionio galerijoje Chicagoje rengiamas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo akto paskelbimo 50 metų sukakčiai atžymėti bendra dailės paroda, kuri įvyks vasario 17. Atidarymo metu bus specialiam vakarui pritaikinta programa. Paroda bus gausi eksponatais, nes dalyvauja 33 vietiniai bei apylinkių dailininkai.

— Dalia Tallat-Kelpšaitė, JA LB centro valdybos jaunimo reikalų vedėja, East Chicagoje ruošiamame vasario 16-tos minėjime pasakys pagrindinę kalbą. Minėjimas įvyks vasario 18 Sv. Pranciškaus parapijos salėje, East Chicago, Ind.

— JAV LB centro valdyba gauna daug laišku, prašančių atsiųsti jos paruoštų anglų kalba straipsnių ir radijo programos juostelės kopiją Vasario 16 proga. Centro valdyba visus užsakymus stengiasi išpildyti, nors jie ateina ir iš kitų organizacijų.

— Sv. Antano gimnazijoje, Kennebunkport, Maine, pirmas semestras baigėsi sausio 19. Po semestro pabaigos mokiniai turėjo 3 dienų dvasinį susitelkimą, kuriam vadovavo tėv. Kazimieras Venšlovas, O. F.M., iš Pittsburgho. Antram semestru prisidėjo keli mokiniai iš kitų gimnazijų.

— Olinda Lastauskaitė, Buenos Aires universiteto medicinos fakultetą baigusi provizorė, atidarė pirmą lietuvišką vaistinę Buenos Aires mieste, Villa Lugano vietovėje. Jos sesuo Emilija yra atsakinga viešųjų darbų ministerijos pareigūnė. Antrą lietuvišką vaistinę Adroge vietovėje turi Antonija Neniškytė.

— J. Matulaitienei, tautinių šokių šventės programos vadovė, lankantis Chicagoje, M. Umbrazenis, J. Jovarauskas, L. Balčiauskaitė, L. Brazdienė, F. Gramontienė, A. Modestas, S. Milašius, N. Pupienė, B. Šostas, I. Smieliauskienė, B. Jameikienė, R. Jonynaitė ir V. Sparkytė, Chicago ir apylinkių lietuvių tautinių šokių ratelių vadovai, dalyvavo programos peržvelgime sausio 13-14. J. Matulaitienė stengsis applanuoti visas didesnes lietuvių kolonijas ir su tautinių šokių ratelių vadovais išsiaiškinti šventės programos klausimus.

— Marijos aukštesniosios mokyklos mergaičių choras, vadovaujamas seselės Bernardos, dalyvaus tautinių šokių šventėje ir dainomis palydės kai kuriuos šokius. Choro įjungimas į šventę praturtins ir pajavins šventės programą.

— Toronto ateitininkai sendraugiai išsirinko naują valdybą: pirm. B. Sakalas, vicepirm. Stp. Pusvaškis, sekr. K. Manglicas, išd. P. Bražukus, dvasios vadas kun. dr. Pr. Gaida.

— V. Masaitis, Cicero, Ill., buvęs Lietuvos kariuomenės uolonas, įteikė Lietuvii Fondui 500 dol. auką, pažadėdamas įnašą padidinti iki 1,000 dol. "Tarnauju Lietuvai savo jaunystėje, noriu ir dabar jai patarnauti savo auka", — pareiškė V. Masaitis, įteikdamas L. Fondui auką Lietuvos Fondo adresu: 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

MATULAIČIO NAMŲ statyba baigiama. Kad jų gyventojai jaustųsi savųjų tarp, norime, kad ir dirbantieji daugumoj būtų lietuviai. Reikalingi darbininkai ir darbininkės įvairiam darbui:

slaugės (RN ir LPN), jų padėjėjos, raštinės, virtuvės ir skalbyklos darbininkės; vyrai — namo ir sodybos priežiūrai

Kreiptis:

MATULAITIS NURSING HOME

Putnam, Conn. 06260

Kazys Garas—Kazys Gaižutis nauja Hollywood žvaigždė, vaidina vadovaujančią rolę filme "The Last Safari". Jis yra gimęs Kaune 1944, tėvų išvežtas į vakarus, 9 metų atvyko į JAV. Dabar gyvena Beverley Hills, Calif. Nuotr. L. Kanto

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Aukus prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

DVIEJŲ KLEBONŲ PAGERBIMAS

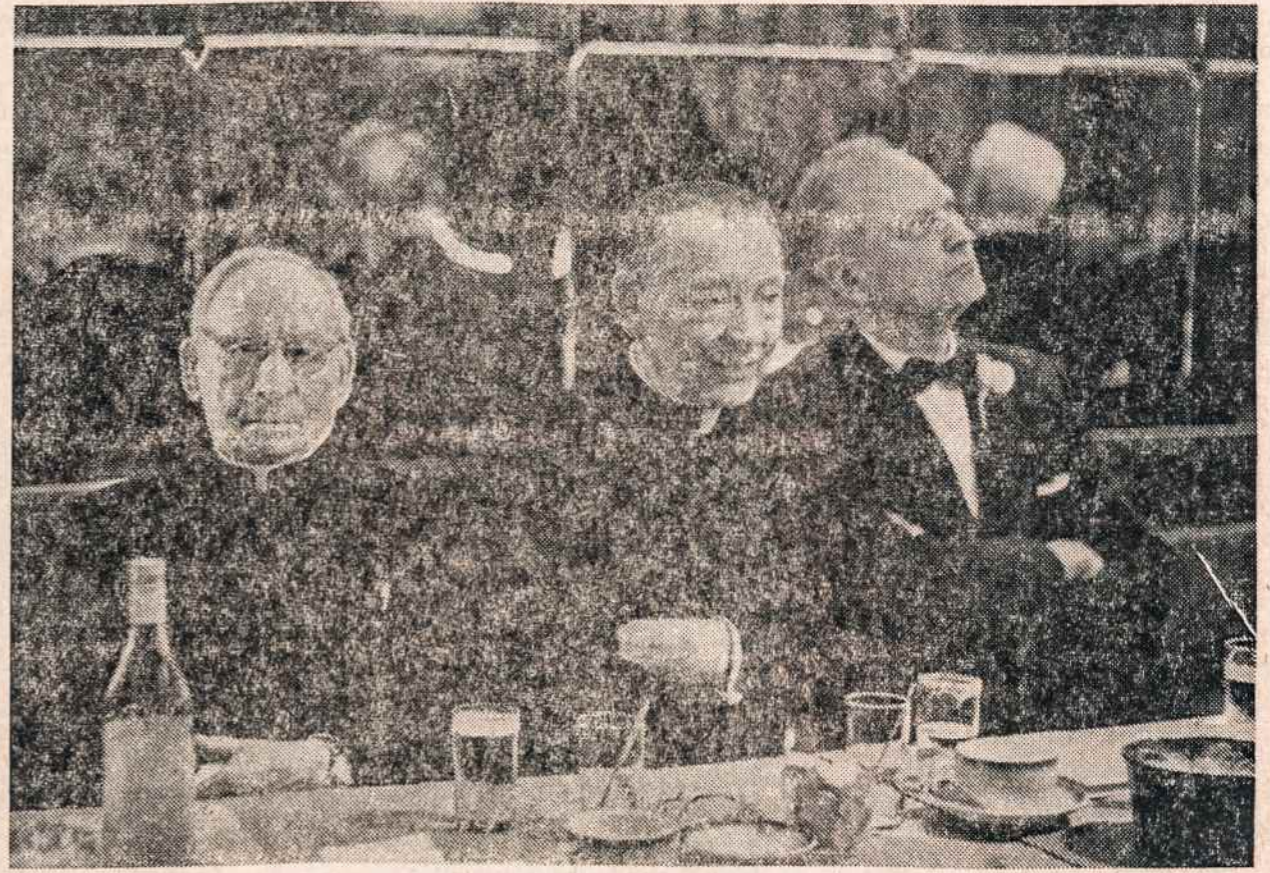
Vasario 4 Apreiškimo parapija surengė pagerbimą kun. Norbertui Pakalniui — garbės klebonui ir kun. Juozui Aleksiuui — parapijos klebonui.

Kun. J. Aleksiušas, naujasis Apreiškimo parapijos klebonas, kalba specialiaame pagerbime vasario 4 d.

Jūratė Balsytė skaito V. Mačernio poeziją

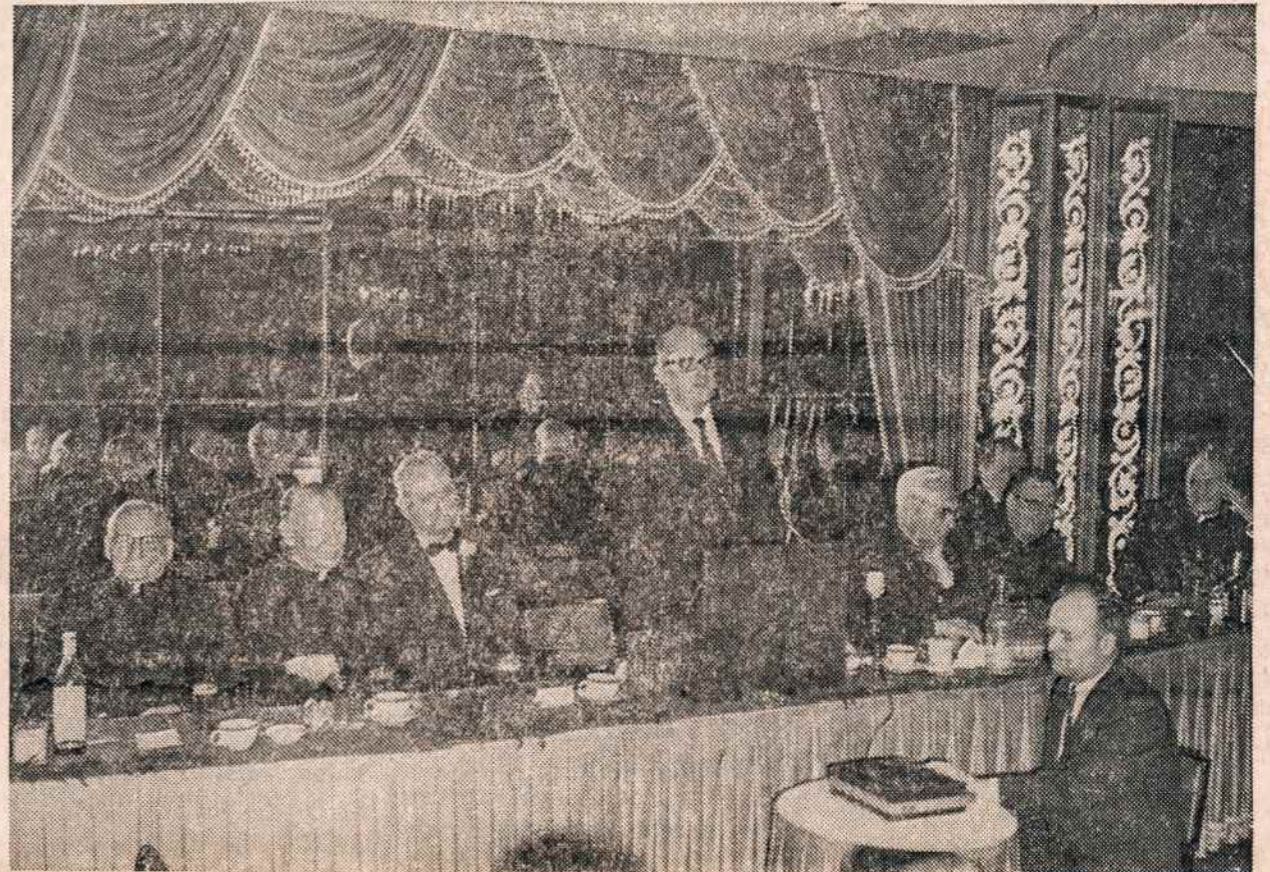
Iš k. į d.: prof. Ig. Kelmelis, kun. kleb. N. Pakalnis, Fred Laučka.

Kun. J. Pakalniškis, Viešpaties Atsimainymo parapijos vikaras, kalba Apreiškimo parap. klebonų pagerbime.

Aktorius Vitalis Žukauskas praveda koncertą

Prof. J. Stukas sako pagrindinę kalbą pagerbime

Pagerbime kalba dr. K. Jurgėla iš Washingtono

Visos nuotraukos R. Kisieliaus

Apreiškimo parapijos choras išpildo programą. Diriguoja A. Kačanauskas.

Banketo programą praveda A. Kačanauskas

Kunigų stalas

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda NEW YORKE

Laisvės žiburys — NEW YORK — Lietuvių ir anglų kalbomis sekma-

BOSTON, MASS. Vedėjas STEP. MINKUS

BOSTON, WORCESTER BROCKTON, Vedėjas P. VIŠCINIS

LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ RADIO VALANDA

HARTFORD, CONN. Ved. ALG. DRAGONAVIČIUS

PITTSBURGH, PA. WZUM, 1590 banga

PHILADELPHIA, PA. WTEL, 860 kilocycles

WATERBURY, CONN. WWCO - AM - 1240

DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI

INTERTRADE EXPRESS Corp., 125 East 23rd St., New York, N.Y. 10010

Su dovanų pažymėjimais jūsų giminės gali pirkti ką tik nori specialiose Vneshpoyltorg dolerių krautuvėse.

Specialios dolerių krautuvės yra daugelyje miestų. Steigiamas vis daugiau. Vneshpoyltorg praneš giminėm apie artimiausią dolerių krautuvę.

Labai paprastas procesas — pasiūsk tikslų giminį adresą ir čekį ar pašto perlaidą Intertrade Express Corp.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1968 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00.

Siunčiu už prenumeratą \$..... Už kalendorių \$..... Spaudai paremti \$.....

Leo ir Marijos Kantų sūnus Vytkas įrašytas į Lietuvių Fondą, įmokėjęs 100 dol. Praeitais metais jis atšventė vienerių metų sukaktį.

Nauji DARBININKO skaitytojai

J. Bartaška, J. Pyragas, A. Palavinskas, M. Stankevičius, J. Venys, M. Kiužauskas, K. Lapėnienė — visi V. Vokietijoje; M. K. Danilevičiūtė, Paris, France; M. Balčiūnas, Edinburg, N.Y.; J. B. Gilvydis, Franklin, Mich.; V. Grudzys, Bronx, N.Y.; P. Zabiela, Verdun, Canada; K. Celiauskas, Hamilton, Ont. Canada; H. Malinauskas, Brooklyn, N.Y.; E. Zilinskienė, Waterbury, Conn.; P. Liaukonis, Cleveland, Ohio; J. Bružas, Cleveland, Ohio; V. Bikulčius, Sunnyvale, Calif.; S. Bačkaitis, Birmingham, Mich.; T. Sereikienė, Los Angeles, Calif.; B. Babušis, N.Y.C.; P. Kaladis, Woodhaven, N.Y.; L. Leve, Hartford, Conn.; A. Keinys, W. Hartford, Conn.; S. Ulbinas, Niagara Falls, Ont. Canada; B. Vytis, Toronto, Ontario, Canada; W. Bilsky, Chester, Pa.; K. Jakutis, Methuen, Mass.; R. Balkonis, Maspeth, N.Y.; G. Laukaitis, Maspeth, N.Y.; J. Shukis, Flushing, N.Y.

Specialios dolerių krautuvės yra daugelyje miestų. Steigiamas vis daugiau. Vneshpoyltorg praneš giminėm apie artimiausią dolerių krautuvę.

Šis patarnavimas yra visiškai veltui siunčiamas ir gavėjui. Vneshpoyltorg padengia išlaidas. Nėra jokio apribojimo — galima siųsti kiek norima ir kaip dažnai norima.

Jeji norit pradžiuginti savo giminės ir draugus Lietuvoje ir SSR, užsakykit jiems dovanų pažymėjimus tik per Intertrade Express Corp., 125 East 23rd St. Second Floor, New York, N.Y. 10010, Tel: 982-1530.

Dovanų pažymėjimai verti keturis kartus daugiau negu pinigai. Giminės tai patvirtins.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

9 dol. — V. Lukas, Kew Gardens, N.Y.

Po 5 dol. — E. Giecus, kun. E. Abromaitis, Cgo, Ill., Kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa, K. Žymantienė, N.Y. City, S. Sareibsa, Rich. Hill, N.Y., S. Pundzevičius, Great Neck, N.Y., Kun. T. Narbutas, Dayton, Ohio, J. Staugas, Detroit, Mich., P. Bernota, Waterbury, Conn., A. Koval, Lynnfield, Mass.

Po 4 dol. — J. Melynys, Kearny, N.J., Dr. L. Piro, Rye, N.Y., P. Lickus, Cho., Ill.

Po 3 dol. L. Tamošaitis, A. Swedish, P. Minkūnas, T. Bazonius, J. Ceilius, J. Sakalauskas, Woodhaven, N.Y., J. Kupčiūnas, V. Kuskis, J. Zatorskis, J. Savickas, B'klyn, N.Y. P. Samulėnas, Ridgewood, N.Y., G. Zabalskis, Flushing, N.Y., S. Žadeikis, Forest Hills, N.Y., F. Pažūsis, Maspeth, N.Y., M. Surdukevičius, L.I. City, N.Y., V. Butkus, Gt. Neck, N.Y., Dr. V. Slavinskis, Monticello, N.Y., kun. A. Rubšys, Bronx, N.Y., O. Aušrotas, White Plains, N.Y., K. Tumonis, Albany, N.Y., P. Jocy, Hudson, N.Y., A. Karbočius, Amsterdam, N.Y., A. Senikas, Rock Hill, N.Y., S. Yermanskis, Port Ewen, N.Y., B. Venckus, Newark, N.J., J. Tumas, Harrison, N.J., J. Kantautas, Clifton, N.J., V. Laugalis, Sowaso, N.J., U. Maceikonis, J. Leikauskas, Eliz., N.J., P. Pleinis, Phila, Pa., A. Stanwyck, M. Petrauskienė, Hartford, Conn., W. Jasinauskas,

Užsakė kitiem: A. V. Mickūnas, Phila, Pa., — M. Vasikonienė, Camden, N.J.; E. Bielkevičienė, N.Y.C. — T. Spearskui, Flushing, N.Y.; B. Vyliaudas, Union, N.J. — J. Lichtfield, N.Y.C.; E. Daugirdienė, Chicago, Ill.; —L.R. Raslavičiams, Chicago, Ill.; V. Lileika, Groton, Conn. — I. Polywko, Far Rockaway ir A.G. Lileikai, College Point, N.Y.; A. Balsys, N.Y.C. — J. Juozapavičienė, Woodhaven, N.Y.; J. J. Davis, Fair Haven, Connecticut — J. Budrienei, Dover-Foxcroft, Me.; M. Kripkauskienė, Chicago, Ill. — dukrai Virginijai, N.Y.C.; O. Shimkus, Scranton, Pa. — A. Stalionienė, Factoryville, Pa.; A. Andrulis, Belle Mead, N.J., —A. Andruliui, San Francisco, California.

Netinkami klausimai Teta: — Kaip berniukui pasisekė istorijos egzaminas? Motina: — Nelabai gerai. Bet ne jo kaltė. Jie klausė tokių dalykų, kurie atsitiko dar prieš vargšo berniuko gimimą.

Pavyzdžiai patraukia Kažkoks nelaimingasis norėjo šokti nuo tilto. — Palauk, drauguži, —sulaukė ji praeivis. — Pirmiau dar pakalbėkime. — Nėra ko gaišti šiame purviname pasaulyje... —atsakė nelaimingasis. — Vis tiek pakalbėkime, palauk. Gal tu dar apsigalvosai. Kalbėjosi jie beveik valandą, o paskui abu šoko į upę.

Nematytas žiogas Kanadietį turistą Australijoje vedžiojo australietis, rodydamas visokias idomybes, bet kanadietis vis atsakinėjo, kad Kanadoje yra geresnių ir didesnių dalykų. Staiga iš krūmokšnio iššoko kengūra ir dideliu šuoliu striktelėjo skersai kelio. — O kas čia per sutvėrimas? — klausia kanadietis. — Argi pas jus žiogų nėra? — klausimu atsakė australietis.

Tarakonai Žmogus paskambino į parduotuvę, kur pardavinėjami gyvūnai, ir užsakė iš karto 30, 000 tarakonų. — Viešpatie! Ką gi jūs su tiek jų veiksite? — Matote, aš šiandien išsikraustau iš buto. O mano buto nuomos sutartyje parašyta, kad aš privalau palikti toje pačioje būklėje, kokioje radau, kai atsikrausčiau.

Pitonų ateitis Pietų Afrikos pitonas — viena stambiausių gyvųjų pasaulyje — baigia išnykti. Dar prieš dešimt metų medžiotojai sutikdavo 6-7 metrų pitonus. O dabar retenybė net 4 metrų pitonas, nes jie nespėja išaugti.

Iš pitonų odos gaminami rankinukai moterims, batukai, odiniai portsigarai. Štai kodėl pitonai nyksta.

Pitonai naudingi žemės ūkiui, nes maitinasi žiurkėmis, pelėmis ir kitais žemės ūkio kenkėjais.

Patrauklus dalykas Zoologijos sodo direktorius pastebėjo, kad vienas dramblių kosti. Davė jam išgerti kibirą karšto vandens su romu.

Rytojaus dieną dramblys pasveiko. Tačiau kiti trys drambliai pradėjo kosėti...

New Canaan, Conn., P. Karos, New Britain, Conn., M. Andrikis, J. Sidlauskas, Waterbury, Conn., Z. Martinonytė, S. Boston, Mass., V. Bukauskas, Hyde Pk. Mass., E. Paliulis, J. Banys, Cambridge, Mass., A. Keršauskas, Brockton, Mass., J. Bogušis, So. Boston, Mass., P. Jaras, T. Yucas, Noorwood, Mass., B. Paplauskas, Methuen, Mass., Z. Petrauskas, Dorchester, Mass.

Po 1 dol. — W. Vasiliauskas, Watertown, Conn., M. Ziaugra, Roslindale, Mass., K. Grenda, Lawrence, Mass., L. Vencius, Haverhill, Mass., B. Jakutis, Medford, Mass., J. Dabrila, K. Vasilauskas, J. Petrauskas, M. Norkūnas, Dorchester, Mass., F. Jurgelionis, E. Navickas, J. Matušaitis, J. Pau-liukonis, Worcester, Mass., J. Bakūnas, Randolph, Mass., A. Austin, M. Kabisaitis, Athol,

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: 667-3680

STEAM BATHS, MESSAGES for Ladies: Tuesday and Thursday; for Men: Monday, Wednesday, Friday, Saturday and Sunday. Hours 11 AM to 11 PM. Leonard Beckford Finish Steam Baths 1939 Madison Avenue N.Y.C. between 124 and 125 Streets Tel. LE 4-9686

ANDERSON SHIPPING SVC PACKING & CRATING SERVICE TO WEST INDIES CENTRAL and SO. AMERICA We Supply Crates and Barrels 1215 Prospect Ave Bronx, N.Y. KI 2-1795

G. A. LOPEZ Forwarding & Shipping Co. International Freight Forwarders Custom House Brokers Air Cargo Personalized Service 19 Rector St. - NYC - WH 3-7372 FMC 147 — Cable GALOPEZ, NY

EX. OPERATORS on Sportswear Steady work also button hole operator on Ressie machine — work near home. Kathy Dee Sportswear 1087 Broadway Brooklyn GL 2-4868

PAMID HAVEN REST HOME Florence Csik Prop. N.J. State approved — Aged and Retired Men and Women homelike and country atmosphere — Englishtown Road Jamesburg call 201-521-1194

HOME TYPING FOR PROFIT Complete Instructions \$1.00 Guaranteed M. Rodriguez 178-15 145th Road Springfield Gardens, N.Y. Call LA 8-5120

GENERAL FACTORY WORK Chemical manufacturer day shift full benefits apply in person 1:30 to 4 PM SIKI CHEMICAL CORP 875 Valley Brook Ave Lyndhurst N.J.

THEO HILLEBRAND INC FUNERAL HOME For integrity dependability & ethics 63-17 Woodhaven Blvd. REGO PARK L.I. Call NE 9-5511

HOME WORKERS Exceptional 1968 Guide available \$1.00 also—Home Typing for Profit Complete instruction \$1 guaranteed MAROD'S 178-15, 145th Road Dept-D2 Springfield Gardens, N.J. 11434

Machine Shop—mechanics, machine operators, general help.Acme Grid-Drills, and Swiss Automatic. Full Co. paid benefits, 2 new plants, day and nite shifts. Air-Spec Inc. — 17 Speelman Rd. Fairfield N.J. (201) 228-1855.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER AUGŠCIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionė ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užėikite — įsitikinsite! 9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047 Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068 Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210 Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116 E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Mass., C. Drevinskas, Middleboro, Mass., A. Juknevičius, kun. A. Klimas, Brockton, Mass., V. Saduikis, P. Kurapka, K. Arlauskas, M. Norvaišienė, E. Zizniauskas, M. Žilinskas, J. Verbyla, T. Bogužas, So. Boston, Mass.

Visiems, prie kalendoriaus išlaidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir iš neatsiliepusių.

Dėkinga DARBININKO Administracija

Isteigta 1917 m. KARLSON'S FLOWERS, INC. Gėlės. Vaisių pintinės. 84-11 Jamaica Avenue, Woodhaven N.Y. 11421 Tel. 849-4225

(212) 326-2356 Paminklai amžiams Ettore Galeno, Inc. Vietoje gaminami, čia pasirenkami ir pastatomi bet kur. Pagrindinė įstaiga: prie St. Johns kapinių, 7954 Metropolitan Ave., Middle Village, L.I., N.Y. prie St. Charles kapinių: 1232 N. Wellwood Ave., Pine Lawn (via W. Babylon P.O.), L.I., N.Y.

DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastasi, B.S. 77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER Michigan 2-4130

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK Inkorporuotas 1863 460 West Broadway, South Boston Massachusetts "Kur tūkstančiai taupo milijonus" ALFRED W. ARCHIBALD President Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000 Current dividend 5% on all accounts. Dabar moka 5% už visų rūšių taupomus pinigus.

FAITH Universal šermininėje laidotuvių yra tikėjimo paliudijimas. "Praying Hands" by Albrecht Dürer universal FUNERAL CHAPEL, INC. 52nd Street at Lexington Avenue Ray Kerblis, Dir. PL 3-5300

PAMINKLAI STATOMI VISOSE KAPINĖSE CHUDERSKI Šiam amatui pasiruošimas garantuoja tinkamą patarnavimą HOLLANDER CYPRESS CORPORATION 800 JAMAICA AVENUE BROOKLYN, N.Y. AP 7-2332 PEERLESS MEMORIALS 65-31 Grand Ave. Maspeth, N.Y. DA 6-2123 W. Bielanski - C. Kardovich E. Novak

Alfa Jeweler A. USELIS Garantuotas laikrodžių taisymas Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim. Charm Beauty Shoppe REGINA UŠELIENĖ — Tel. 497-8865 Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas. Plaukų dažymas 267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

SEKMADIENIAIS ATIDARYTA 12-6 • (212) 244-1346 • Sandor Furs, Inc. GERIAUSI KAILIAI ŽAVĖTINAI PUOŠNŪS S. ROSS 305 SEVENTH AVE. (cor. 27th St.), NEW YORK, N.Y. 10001

LIETUVIŲ DIENOS Užsaisykite žurnalą LIETUVIŲ DIENOS 4364 Sunset Boulevard Hollywood, Calif. 90029 Telefonas: 664-2910 PRENUMERATOS KAINA: metams — \$8.00 Atskiro nr. kaina 80¢ ILIUSTRUOTAS LIETUVIŲ KULTŪROS IR VISUOMENĖS GYVENIMO ŽURNALAS supažindina skaitytoją su visų lietuvių organizacijų veikla, visų Lietuvos laisvimo veiksmų darbais ir žygiais, lietuvių kultūrininkais, veikėjais, menininkais, senosios ir naujosios imigracijos žymiaisiais asmenimis ir kt.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS SCHALLER & WEBER AUGŠCIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionė ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai Užėikite — įsitikinsite! 9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9 New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047 Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068 Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210 Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116 E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801 Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677 Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552 Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154 Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

